

Pirmdiena, 2017. gada 20. februāris

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Suitu
maize
Rīgā.

6. lpp.

Kurzemes cimdu
raksti.
12. lpp.

Skolēni mācās
kļūt par
uzņēmējiem.

7. lpp.

KURZEMNIEKU

martam var abonēt:

līdz 26. februārim
internetā www.abone.pasts.lv
(ietaupot 71 centu)

līdz 25. februārim
pasta nodaļās

līdz 24. februārim
• pie pastniekiem
• redakcijā (ietaupot 71 centu)

vēl šodien (20. februārī)
pa tālr. 67008001vai 27008001.

Par Rendas skolas likteni –
sapulcē piekdien.

4. lpp.

Valtaiķos atceras revolūciju

Pēc daudzu gadu klusēšanas šogad Laidu pagasta Valtaiķos pie piemiņas akmens notika atceres brīdis 1905. gada revolūcijā kritušajiem kurzemniekiem.

16. februāra pēcpusdienā Valtaiķos pie revolucionāru piemiņas akmens netālu no baznīcas tika iedegtas sveces, lai atgādinātu, ka arī Piektais gads bija nozīmīgs Latvijas brīvībai, jo daudzi par to atdevuši dzīvību.

Šogad apņē 112 gadu kopš pirmās Krievijas revolūcijas sākuma, sacīja pasākuma iniciators Gunārs Silakaktiņš, vēsturnieks un valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspektors no Liepājas. Viņš norādīja, ka vistiesākajā sasaistē ar senajiem notikumiem bija arī toreizējā Aizputes, Kuldīgas un Grobiņas apriņķa iedzīvotāji.

Viena no revolūcijas drāmām norisinājās Valtaiķos netālu no baznīcas un bijušā Bendrupa kroga pirms 111 gadiem – 1906. gada 16. februārī (pēc vecā stila 3. februārī). Krogā tā sauktajā kungu galā vietējie baroni un krievu pulka virsnieki sprieda tiesu pār vairākiem

desmitiem latviešu zemnieku, lielākoties no tagadējās Jūrkalnes un Kazdangas apkārtnes. Graviņā aiz kroga, baznīcas zvaniem dimdot, tika nonāvēti 32 latvieši. Vēsturnieks piebilda, ka zvaniem bija jānoslēpē šāvienu troksnis, taču nežēlīgo faktu tie nespēja izdzēst no tautas atmiņas.

Godinot un pieminot upurus, 1926. gada vasarā šo nozieguma vietu apmeklēja dzejnieks Rainis, bet 1933. gada 22. jūnijā te atklāts piemineklis ar 36 upuru vārdiem. Varām mainoties, piemiņas vieta tomēr nav iznīcināta. Laidenieks Imants Lepsis bija ieradies ar dakšām, improvizējot tālaika zemnieku cīņu.

Tāpat kā citi runātāji viņš uzsvēra, ka gan toreiz, gan tagad atrodies spriedelējoši ļaudis, kuri apcer, cik nepareizi vai pareizi, radikāli vai apdomīgi rīkojušies revolūcijas virpuļos ierautie. Taču arī 21. gadsimtā traģiskie upuri jāatceras un to bendes jāsauc vārdā.

„Šī vieta vienmēr bijusi kopta un nav aizmirsta,” tā laidenieks. „Nāca pionieri, nāca brīvās Latvijas skolēni. Vēsturi nevar dalīt labajā un sliktajā, ja runa ir par tautas cīņām. Vienīgā nelaime, ka arvien mazāk mums ir cīnītāju un piemiņas vietu kopēju, jo vecie aiziet viņšaulē, jaunie – pasaulē.”

Dainas Tāfelbergas teksts un foto

ĪSIZINĀS

Maksās Rumbiņai par apkuri

Kuldīgas pensionāru apvienībai *Rumbiņa* pašvaldība arī šogad piešķirs naudu apkurei. Liepājas ielā 14 atrodas vēl citas biedrības, zāli pašvaldība izmanto arī sociālās jomas pasākumiem. Domes finanšu un ekonomikas nodaļas vadītāja Antra Laumane skaidro, ka apsildei paredzēti 4560 eiro gadā, tomēr tiek maksāts pēc patērētā. 2015. gadā apkure izmaksājusi 3600 eiro, pērn – 4000 eiro.

Labā cena

Kuldīgas novada domes sēdē 23. februārī deputātiem būs jālemj par 4,9 ha cirsmas izsoli. Meža īpašumu *Ušņas* Turlavā mēģināts pārdot jau 2015. gadā, bet toreiz pretendentu nav bijis. Tagad jautājumu aktivizējusi deputāte Sigita Vaivade: cirsmām esot laba cena, jāmēģina vēleiz. Pēc eksperta vērtējuma noteikta izsoles sākumcena – 30 900 eiro.

Nauda 40 projektiem

Arī šogad Kuldīgas novada pašvaldības konkursam *Daršim paši* paredzēti 24 000 eiro, ko domāts sadalīt starp 40 labākajiem projektiem. Finanšu komiteja apstiprinājusi nolikumu un žūriju. Biedrības un iedzīvotāju grupas var iecerēm saņemt līdz 600 eiro. Kopš 2006. gada paveikti 382 labi darbi, bet konkurss būs jau 12. gadu.

Trešdien, 22. februārī:

- Kas būs ar slimnīcu; ministres vizīte.
- Latvijas čempioni vieglatlētikā.
- Kuldīgas Centra vsk. 12.v klase.
- Vai sadarbosies ar Ķīnu?

REDZĒJUMS

Lai pašam sirdī miers

Dina Porīna,
tālr. 63350568,
dina.porina@
kurzemnieks.lv

Prieku par pavasara saulīti un spīgto gaisu ik gadu krietni bojā tas, ko suņu īpašnieki nesavāc aiz mīļuljiem. Jo tas ne vien krīt acīs, bet – būsīm atklāti – tajā gadās arī iekāpt. Tad dusmas par svešu šmuci ir divkārtas.

Arī man daudzus gadus ir suns, un, jāatzīst, savulaik arī es ar šo lietu esmu grēkojusi. Taču uz mūžu atmiņā iespiedies skats, ko jau pirms gadiem 25 redzēju Zviedrijā. Intelīgenta dāma, kura cieņus veda pastaigā un līdzīgi ņēma suni, pilnīgā mierā ar plastmasas maisiņu savāca to, ko sunītis bija nolīcis zālienā, iebāza kabatā un pēc

„Ja viņš to dara, kāpēc es nevaru?”

gabaliņa izmeta īpašajā suņu mēslu tvertnē. Otrs cilvēks, kurš iedvesmoja rīkoties līdzīgi, bija jauns puisis, kaimiņš, kurš tāpat savāca to, kas suņukam skrienot izbiris. „Ja viņš to dara, kāpēc es nevaru?” toreiz nodomāju. Vēl aizdomāties lika savulaik Kurzemes biznesa inkubatora vadītājs Mārtiņš Vidzenieks, kurš stāstīja par kāda uzņēmuma ražoto papīra kastīti, tādu kā olu trauciņu tieši šim nolūkam, bet piebilda: ekoloģiski tas būtu, tomēr ar maisiņu mīļāk – sauja siltāk...

Toreiz domāju, ka viņš joko. Bet nu jau gadus trīs četrus tieši tā aiz sava sunīša savācu un Mārtiņu saprotu. Šķiet, esmu jau reiz teikusi: ja savu dzīvnieku (tāpat kā bērnu) patiešām mīli, tas nepavisam nav pretīgi.

Diemžēl būt atbildīgam suņa saimniekam vēl nav stilīgi. *Krutāk* ir palaist mīluli vaļā, pat nenojaušot, kur tas čupiņas noliek, vai, turot pie saites, izlikties neredzam sunīša delikāto brīdi vai pat vēl uzriet, ja nu kāds pret šīm vaļībām iebilst. Tāpēc godprātīgiem sākumā var nākties pārvarēt dažus neērtības mirkļus, mēslus savācot.

Bet man daudz svarīgāks šķiet tas, ka nav slepus jālūkojas apkārt – pamanīt, nepamanīt, un pārliecība, ka neviens neko nevar pārnest. Galu galā aiz manējā nepaliek šmuce. Labi kolēģi mani apgādā ar tukšiem plastmasas maisiņiem, un to lietojums sunīša vajadzībām nebūt neliekas tā nelietderīgākā pieeja otrreizējai plastmasas izmantošanai.

Kamēr nedzīvojam bagātā zemē, arī īpaša infrastruktūra man nav vajadzīga: ne dārgi pastaigu laukumi, ne sevišķas urnas. (Kaut gan vismaz par tām reiz taču jāsāk domāt! Būs radīta iespēja – ne tikai vienā parkā, bet daudzviet pilsētā, gan jau radīsies izmantotāji.) Gribētos arī dzirdēt, ka regulāri tam uzmanību pievērš kārtības sargi – ne obligāti soda, bet vismaz aizrādījuma veidā. Tomēr arī pašlaik uz šo mazo ieguldījumu glītā dzīves vidē spējīgs katrs. Vismaz paša sirdsmiera dēļ.

MANUPRĀT

Kad īsti ir laikā?

Cilvēkam jābūt sabiedriski aktīvam. Jāaizstāv sabiedrības (lasi – savas) intereses, jāraugās, lai pašvaldības un valdības lēmumi neieved galīgās auzās. Turklāt jāprotestē, pirms tie vēl pieņemti. Citādi tiks saņemti pārmetumi: „Kur jūs ar saviem argumentiem bijāt agrāk? Nu jau mašīnērija palaista un nav apturama.” Laikus sāka cīņa apturēja cūku kompleksu Gudeniekos, ūdeļu fermu Turlavā. Bet nu kara cirvis labu strēķi pirms lēmuma izrakts saistībā ar finansiāli nepamatotu, toties cilvēciski saprotamu lietu – Rendas skolas saglabāšanu mazākajiem bērniem. Un ko saņem aktīvisti? Pārmetumu, ka *cepšanās* ir pārāk agra: lēmuma nav, neesot pat nodoma ko likvidēt... tuvākajā laikā. No vienas puses, labi – iedzīvotāji ar 305 parakstiem parādījuši nostāju. No otras – par ko, ja viss paliek pa vecam? Kā notrāpīt īsto brīdi, kad izteikties? Vai tiem, kuri Kuldīgā dzīvo Jelgavas ielā no Dzelzceļa ielas līdz apvedceļam un vēl aiz tā jau tagad jāiestājas par tik ļoti nepieciešamo ietvi, lai bērni var skolā nokļūt droši, jo zināms, ka lielā rekonstrukcija nogriezīsies pa Graudu ielu? Bet varbūt jāpagaida, kamēr iela tiks izprojektēta, projekts nodots apspriešanai un atkal izrādīsies par vēlu?

Inguna Spuleniece,
tālr. 63350565, inguna.spuleniece@kurzemnieks.lv

Ja pamanāt ko interesantu,
nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv.

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Kādēļ aizvērts veikals?

Vismaz desmit kuldīdznieku zvanijuši redakcijai, lai paustu nožēlu, ka slēgts pārtikas veikals *Elvi Smilšu ielā un ka nu pilsētas centrā būšot vēl viena alkohola tirgotava.*

SIA *Elvi Latvija* komercdirektore Laila Vārtukapeine in-

formē: „Abi veikali *Elvi* Kuldīgā – Smilšu ielā 20 un Gravas ielā 1 – pieder vienam franšīzes partnerim – Siguldas uzņēmumam *Vita mārket*. Abi atradās mazāk nekā desmit minūšu gājienā viens no otra. Secinājums – lietderīgāk visu pircēju plūsmu pārvirzīt uz

veikalu Gravas ielā.”

Ēku Smilšu ielā turpina iznomāt SIA *Vita mārket*, un martā tur tiks atvērts dzērienu veikals, bet 2. stāvā turpinās darboties SIA *Bukstiņš S* bistro.

Vija Zariņa

TRĪS VIEDOKĻI

Kuldīgā, Smilšu ielā 20, atvērs alkohola tirgotavu *Alk Outlet*.

KĀ VĒRTĒJAT ŠO IECERI? VAI TĀ APDRAUD SABIEDRISKO KĀRTĪBU?

„Drošību neietekmēs”

Aleksandrs Lange, Kuldīgas novada domes priekšsēdes vietnieks:

– Alkoholisko dzērienu tirdzniecības licences izsniegšana ir Valsts ieņēmumu dienesta, nevis pašvaldības kompetencē. Nekustamais īpašums Smilšu ielā 20 atrodas publiskās apbūves teritorijā, kurā paredzēta gan komerciālo, gan nekomerciālo publisko iestāžu un objektu izvietošana, tostarp tirdzniecības centri, atsevišķi veikali, tirgus un sadzīves pakalpojumu ēkas. Tā kā tas ir privātpašums, saimnieks var telpas izmantot vai nomnieku izvēlēties pēc saviem ieskatiem un morāles principiem. Nav arī teikts, ka šāds veikals tur pastāvēs mūžīgi – Kuldīgā nav mazums piemēru, kad tirdzniecības vietas atveras un pēc dažiem mēnešiem aizveras. Turklāt nedomāju, ka šī vieta īpaši ietekmēs sabiedrisko kārtību, jo pircējs taču vajadzīgo precis atradīs jebkurā gadījumā. Varbūt pat labāk, ja alkohols tiek tirgots nevis nomalē, bet tur, kur mums ir novērošanas kameras, jo tad Valsts un pašvaldības policijai

ir vairāk iespēju novērst iespējamās tirdzniecības noteikumu pārkāpumus, kā arī pieskatīt, ko pēc iepirkšanās dara stipro dzērienu cienītāji. Dzērāji, kuri sabiedriskā vietā lieto alkoholu, tiks tramdīti arī turpmāk.

„Tas ir privāts bizness”

Loreta Robežniece, Skrundas novada domes priekšsēde:

– Pašvaldība tur neko nevar korigēt – tas ir privāts bizness. Arī Skrundas centrā, veikala *Elvi* ēkā, ir alkohola lielveikals *Alk Outlet*, bet pašvaldība nav saņēmusi sūdzības, ka šī tirdzniecība kādam ļoti traucētu. Manuprāt, patērētā alkohola daudzumu veikala vieta neietekmē. Nav arī liela problēma, ja kāds caurbraucējs Skrundas centrā grib iegādāties šampanieša pudeli. Ja nu kāds alkoholu lieto pārāk daudz, tad tie ir stiprā alus dzērāji, kuru netrūkst gandrīz nevienā apdzīvotā vietā – neatkarīgi no tā, vai tur ir alkohola lielveikals vai nav. Tā ir pircēja izvēle – katrs pats zina, cik daudz dzērienu vēlas pirkt un lietot un cik tie kaitē viņa veselībai. Turklāt par alkoholu, kas pirktis veikalā,

tiek maksāts akcīzes nodoklis, kas papildina valsts budžetu. Cita lieta, ja pērk nelegālo, – tad labums tiek tikai tirgonim.

„Varēja nopirkt arī iepriekš”

Dzintars Pakalns, Kuldīgas novada pašvaldības policijas vecākais inspektors:

Alkohola veikalu atrašanās regulē likums, un, ja tas ievērots, nav pamata iejaukties. Es gan domāju, ka nav lielas starpības, kāds veikals turpmāk būs kādreizējā *Elvi*, jo alkoholu tur varēja iegādāties arī iepriekš. Iespējams, ka pārtikas pircējiem specializēta veikala atvēršana pat dos pozitīvu efektu, jo alkohola cienītāji mazāk traucēs iepirkties. Pamats satraukumam būtu tad, ja alkoholu tur pārdotu arī nepilngadīgajiem, bet, cik esam novērojuši, Kuldīgā tā nenotiek – ja vien ir kādas šaubas, pārdevējas jauniešiem lūdz parādīt personas dokumentus. Diemžēl ir cilvēki, kuri nepilngadīgajiem dzērienus vai cigaretes nopērk. Alkohola cienītāji vairāk pulcējas Mucenieku un Adatu ielas apvidū, kur ir veikali un autoosta.

Juris Lipsnis

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā vērtējat Kuldīgas pašvaldības ieceri būvēt skatu torni Pārventā un trošu ceļu pār Ventu?

Agita Silmačonoka, mājsaimniece: – Man liekas, ka tas būtu ļoti labi. Kad vēl vecais tornis bija, mēs tajā kāpām, skatījāmies uz pilsētu. Varbūt varētu blakus atjaunot arī Pārventas estrādi, kas kādreiz tur bija. Būtu labs dejošanas laukums.

Sarmīte Priede, mājsaimniece: – Vajag būvēt, jo kādreiz skatu tornis jau bijis, cilvēkiem patika. Kuldīga nemitīgi kļūst skaistāka, un trošu ceļš papildinātu apskates objektus gan tūristiem, gan vietējiem. Tas būtu interesanti.

Kristīne Janberga, pavāra palīdzē: – Es to vērtēju pozitīvi. Nesen sāku dzīvot Kuldīgā. Lūzdu draugam, lai aizved mani uz skatu torni, jo zināju, ka te tāds bija, bet viņš teica, ka tas bijis nedrošs. Pricējies, ka nu atkal varēs redzēt pilsētu no augšas.

Maija Dambe, mājsaimniece: – Vajag būvēt. Pati torni pārāk augstu nekāpju – bail. Vēl kādu peldvietu Ventas krastā varētu izveidot. Tas cilvēkiem patiktu.

Ieva Muižarāja, pensionāre: – Brīnišķīga ideja! Kas var būt vēl labāks par to! Esmu kāpusi vecajā tornī un jaunā uzbūvēšanu gaidu ar lielu prieku. Un trošu ceļš arī ir burvīga doma.

Anna Novicka, pensionāre: – Jauniešiem noteikti patiktu. Arī manā jaunībā tur bija skatu tornis, un man patika tajā kāpt. Kādreiz tam blakus bija estrāde, gājām uz koncertiem. To arī pie reizes varētu atjaunot.

Jolanta Hercenberga, Lāsmas Reimanes foto

Palleteries lauž ledu loģistikā

Otrdien Kuldīgas novada domes uzņēmējdarbības komitejas locekļi tikās ar Korejas kompānijas Nexen pārstāvjiem, kuri pēta loģistikas iespējas Kurzemē. Korejiešus uz mūsu valsti uzaicinājis Kuldīgas kokapstrādes uzņēmums Palleteries.

SADARBĪBAS PARTNERI

Nexen ir riepu ražošanas kompānija, kas sniedz arī loģistikas un transporta pakalpojumus. Pērn bankrotējusi Korejas konteineru pārvaldītāja firma Hanjin, un Nexen nācies meklēt izeju kravu pārvaldīšanā. Tāda rasta, loģistikas biznesu sākot pašiem. Palleteries izmanto Nexen pakalpojumus un nodrošina šim uzņēmumam 160 konteineru plūsmu mēnesī. „Turklāt attīstām vairākus virzienus,” teica Palleteries īpašnieks Edijs Ošs. „Vedam uz Koreju palešu sagataves no Latvijas, kā arī dažādus materiālus no Ķīnas.”

Nexen starptautiskās loģistikas grupas vadītājs Kims Sanghūns iepazīstināja ar savu uzņēmumu. Tas dibināts 1948. gadā, galvenā mītne atrodas Jangsangas pilsētā, un apgrozījums pērn bijis 1,7 miljardi eiro. Nexen būvē riepu rūpnīcu Čehijā un plāno iekarot Eiropas tirgu. Uzņēmums dar-

bojas arī citos virzienos, un tajā strādā 4000 cilvēku.

VARBŪT CAUR VENTSPILI?

Kuldīdznieki cieņpus iepazīstinājuši ar Ventspils ostas iespējām – tur konteineru pārkraušanas terminālis noslogots tikai apmēram par 50%. Palleteries ostu izmanto produkcijas eksportam uz Eiropu, savukārt korejiešus interesē iespēja daļu kravu novirzīt caur Latviju. Nexen pārvaldā ap 20 000 konteineru gadā, no tiem Eiropā nonāk 8000. Korejiešiem svarīgi, lai šeit būtu preces, ko iekraut atbrīvojušos konteineros, lai atpakaļ tie nav jāved tukši. Palleteries, kas ik mēnesi uz Āziju spēj nosūtīt pat 200 konteineru, ir gana labs partneris.

„Šibrīža tendence – imports būtiski samazinās, bet eksports palielinās,” skaidroja E.Ošs.

Palleteries pārstāvis Korejā Mingi Kongs, pārdošanas vadītājs Jānis Beļakovs un īpašnieks Edijs Ošs, Kuldīgas attīstības aģentūras direktora vietniece Dace Straziņa, Korejas uzņēmuma Nexen starptautiskās loģistikas grupas vadītājs Kims Sanghūns un menedžera asistents Sungvū Kims.

„Tas nozīmē, ka eksporta virzienā veidojas konteineru plūsmas deficīts – to ienāk mazāk, nekā mums vajag. Krievijas krīzes dēļ transporta izmaksas nepārtraukti aug, un tas traucē mūsu konkurētspējai.”

Kā piebilda Palleteries tirdzniecības vadītājs Jānis Beļakovs: „Mums būtu izdevīgi, ja Nexen ar kuģiem vestu preces uz Ventspils ostu, kur viņiem būtu savs nolikta kompleksu preču tālākai vešanai uz Eiropu un, iespējams, arī

uz Krieviju – iztukšotos konteinerus varētu izmantot Kurzemes eksportējošie uzņēmumi, tostarp mēs. Esam kā ledlauži, kas iemin ceļu arī citiem.”

Jura Lipšņa teksts un foto

Folkmaņa faktors

23. februārī Tautas frontes muzejā Rīgā (Vecpilsētas ielā 13/15) tiks rādīta dokumentālā filma *Folkmaņa faktors* – stāsts par cilvēkiem, kuri no 1988. līdz 1994. gadam panāca Skrundas radiolokācijas stacijas slēgšanu.

Šogad aprit 30 gadi kopš politiskajiem procesiem, kas ievadīja totalitārisma un padomju sistēmas sabrukumu Latvijā, PSRS un Austrumeiropā. 1987. gada 23. februārī pēdējo reizi mūsu valstī oficiāli svinēta Padomju armijas un Jūras kara flotes diena jeb tā dēvētā Vīriešu diena. Neviens tad vēl nezināja, ka nākamajā gadā sāksies pirmie vērienīgie protesti pret Latvijas piūšu iesaukšanu okupācijas karaspēkā, ka dibināsies Latvijas Sieviešu līga, kas pieprasīs pārtraukt savu dēlu iesaukšanu Padomju armijā, ka sāksies ilgā un spriedzes pilnā Atmoda, kas 1994. gadā novedīs pie nelūgtā karaspēka galīgas izraidīšanas no Latvijas un lielā monstra – Skrundas lokatora ēkas – uzspriecināšanas.

Filmas *Folkmaņa faktors* re-

žisore ir Indra Vaļeniece, operators – Haralds Vecvagars, montāžas režisore – Madara Didrihsone. Galvenais varonis – rudbāržnieks Ints Folkmanis, kurš lokatoru uzraudzīja vēl aizliegtajos gados pirms Atmodas. Pasākumā kopā ar viņu atmiņās par Padomju armijas izvešanu no Skrundas dalīsies kādreizējais Kuldīgas rajona izpildkomitejas priekšsēdis, Saeimas deputāts Jānis Kalviņš, toreizējais Latvijas Ministru prezidents Valdis Birkavs un politiķis Jānis Dinēvičs, vēsturnieks un bijušais aizsardzības ministrs Tālav Jundzis un Baltijas Starptautiskās akadēmijas lektors Edgars Engīzers. Sarīkojumu vadīs publicists, agrākais Latvijas Tautas frontes priekšsēdis Dainis Ivēns.

Daina Tāfelberga

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Zog degvielu, šņabi un riteņus

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste sabiedrisko attiecību un sadarbības jautājumos Madara Šeršņova.

3. februārī saņemts iesniegums, ka kādā Kuldīgas uzņēmumā degvielas inventarizācijā konstatēts ap 1400 litru iztrūkums. Atklāts, ka pie tvertnes izveidots nelikumīgs izvads. Ierosināts kriminālprocess.

9. februārī ap 18.00 Rumbas pagastā uz autoceļa Tukums–Kuldīga 1983. gadā dzimuša vīrieša vadīta automašīna *Audi* sadūrās ar meža dzīvnieku. Sabojāta auto virsbūve.

10. februārī dažas minūtes pēc pusnakts Pelčos uz ceļa Kuldīga–Pelči–Kaltīķi 1995. gadā dzimis vīrietis netika galā ar *Audi A4* vadību, tas iebrauca grāvī un apgāzās. Negadījumā bojāts auto, taču cietušo nav.

11. februārī ap 15.20 kāds vīrietis konstatējis, ka Vārmē

apzags un sabojāts viņa traktors. Ierosināts kriminālprocess.

12. februārī desmit minūtes pēc pusnakts vīrietis Skrundā, Saldus ielā, reibumā guvis miesas bojājumus. Vēlāk noskaidrots, ka viņš pats uzkrītis uz kāda priekšmeta. Pēc divām stundām zvana, ka O.Kalpaka ielas mājā alkohola lietošanas laikā 1980. gadā dzimis vīrietis iesitis 1966. gadā dzimušam vīrietim. Sākta administratīvā lietvedība.

13. februārī ap 19.30 Kuldīgā, Alunāna ielā, nodarot miesas bojājumus, aplaupīts 1969. gadā dzimis vīrietis, no kabatas paņemts naudas maks un telefons. Ierosināts kriminālprocess, aizturēti divi vīrieši, kas dzimuši 1974 un 1978. gadā. Abiem noteikts ar brīvības atņemšanu nesaistīts

drošības līdzeklis.

14. februārī ap 8.30 Kuldīgā, Dzintaru ielas veikalā, konstatēts, ka nozagta degvīna pudele ap deviņu eiro vērtībā. Ierosināts kriminālprocess. Ap 16.40 saņemta informācija, ka Kuldīgā no Rumbas ielas ēkas kāpņu telpas nozagts kalnu velosipēds. Ap 17.30 vīrietis ziņo, ka nozagts velosipēds, taču vēlāk pats to atrod pie veikala.

15. februārī ap 13.40 Ēdolē 1954. gadā dzimis vīrietis pa Dārza ielu ar divriteni braucis 1,03 promiļu reibumā, par to nopelnot administratīvā pārkāpuma protokolu.

16. februārī ap 8.40 Kuldīgā, Skuju ielā, mājai izsists logs. Ierosināts kriminālprocess.

Apkopoja **Juris Lipsnis**

INFORMĒ MEDIĶI

Nelaimīgas nejaušības

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta reģionālā centra statistiķe Ieva Zommerovska.

No 13. līdz 17. februārim Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā mediķi devušies uz 39 izsaukumiem, slimnīcā nonākuši 25 pacienti, arī viena dzemdētāja. Mediķi braukuši pie trim vīriešiem un vienas sievietes reibumā. Bijusi viena krimināltrauma.

Iedzeršanas laikā konfliktā divi vīrieši piekājuši trešo – 47 gadus vecu, viņš guvis galvas, sejas un kāju sasitumus un nogādāts Kuldīgas slimnīcā. Sadzīves traumas guvusi 85 gadus veca sieviete – tīrot zivi, ar nazi iegriežusi plaukstā. 77 gadus veca sieviete, nesot

malku uz otro stāvu, sasvērās, nenoturējās uz kāpnēm un nokrita, savainojot seju. Abas šīs pacientes nogādātas Kuldīgas slimnīcā. Gripas slimnieku izsaukumu šonedēļ nav bijis.

Uzklausīja
Iveta Grīniņa

VUGD INFORMĒ

Svilina arī Alsungā

17. februāra vakarā ceturksni pēc deviņiem ugunsdzēsēji saņēmuši izsaukumu uz Raiņa ielu Alsungā, kur 20 m² dega pērnā zāle. Todien Kurzemē tāds ugunsgrēks vēl bijis Ventspilī, Pērkonu ielā, kur sausā zāle dega piecreiz lielākā platībā.

Kas rūp skrundeniekiem

Klaiņojoši dzīvnieki, ielu tīrība, satiksmes drošība – šādi jautājumi Skrundas aktīvajiem iedzīvotājiem rūp vairāk par budžeta sadali un pašvaldības iecerēm.

REDZĒS, KAS BŪS

Iedzīvotāju sapulcē novada domes priekšsēde Loreta Robežniece informēja par budžetu un nozarēm, kurām atvēlēja lielākā summa (izglītībai un pilsētas infrastruktūrai). Izpilddirektors Guntis Putniņš klāstīja, kādi saimnieciskie darbi paredzami un kādas ir iespējas uzlabot ceļus. Būvvaldes vadītājs Kaspars Dzenis iepazīstināja ar tirgus laukuma pārbūves plānu. Vienlaikus tikšot labiekārtota autoostas apkārtnē. Par to *Kurzemnieks* jau rakstījis pēc tikšanās ar novada uzņēmējiem. Pēc L.Robežnieces teiktā, rekonstrukcijas skices nodotas sabiedriskajai apspriešanai, martā tiks izsludināts iepirkums, vasarā vajadzētu sākties pārbūvei. Iedzīvotāji īpašu interesi neizrādīja. „Gaidīsim, tad redzēsim, kas būs,” tāda atziņa atskanēja no zāles.

LĒTĀK UN SILTĀK

Pirmoreiz kultūras namā iedzīvotāju priekšā stājās SIA *Skrundas komunālā saimniecība* (SKS) jaunā vadība: valdes pārstāvis Kaspars Kutuļskis un namu apsaimniekotājs Uldis Zariņš. Uzņēmuma nodoms – darīt visu, lai daudzdzīvokļu mājās būtu siltāk, bet iedzīvotājiem jāmaksā mazāk, līdz ar to nekrātos parādi.

K.Kutuļskis informēja, ka šobrīd var iegūt Eiropas naudu ēku siltināšanai – ap 50%. Taču energoefektivitātei jāatbilst noteiktiem kritērijiem, turklāt pārējā daļa jāmaksā dzīvokļu īpašniekiem. „Cilvēki bieži baidās no tā, ka būs jāņem kredīts, bet Skrundā jau ir divas nosiltinātas mājas – varat painteresēties, cik viņi maksāja kādreiz, cik tagad,” aicināja U.Zariņš. Drīzumā apsaimniekotājs katrā daudzdzīvokļu namā rīkos iemītņu sapulces, lai to pārrunātu sīkāk.

PRECIZĒS PAR IELU TĪRĪBU

Kāda iedzīvotāja SKS pārstāvjiem aizrādīja par ielu tīrību. Dažviet lapas stāvot kopš rudens, pat retajās sniega dienās nav bijis notīrīts sabiedriskās vietās, bet viņa kā privātpašniece regulāri tiekot sodīta, kaut arī jākopj ļoti liela viņai nepiederība, bet tikai īpašumam pieguļoša teritorija.

G.Putniņš skaidroja, ka ir pārskatīti domes saistošie noteikumi, kuros konkrēta privātpašniekiem kopjamā publiskā platība iepriekš nav bijusi noteikta. Turpmāk tā būs precizēta, tiks arī spriests par atvieglojumiem pensionāriem.

KERS DZĪVNIEKUS, SODĪS ŠAIMNIEKUS

„Klaiņojoši suņi un kaķi laikam

Sapulcē pirmoreiz iedzīvotāju priekšā stājās *Skrundas komunālās saimniecības* jaunā vadība: valdes pārstāvis Kaspars Kutuļskis un namu apsaimniekotājs Uldis Zariņš.

ir *Skrundas* lielākā problēma,” teica pašvaldības policists Normunds Eihe. „Kaķi dzīvojas pa šķūņiem un bēniņiem, vairojas, cilvēki tos baro, un nelaime kļūst arvien lielāka. Visiem suņiem kopš šīgada jābūt čipotiem. Ne policija, ne Pārtikas un veterinārais dienests gan vēl nav sācis pārbaudīt un sodīt. Jāņem vērā, ka katrs Saldus patversmē nogādātais kaķis pašvaldībai izmaksā 30 eiro, suns – 60 eiro. Būs ar to jānodarbojas nopietnāk.”

TRAKIE BRAUCĒJI NERIMSTAS

Lielākas galvassāpes iedzīvotājiem rada ātrie braucēji. *Gonkotāji* jau sen esot *Skrundas* problēmu saraksta augšgalā, bet nekas netiekot darīts.

G.Putniņš norādīja, ka satiksmes noteikumu ievērošana nav pašvaldības policijas ziņā. Vairākkārt runāts ar Valsts policiju, diemžēl tās resursi ir ierobežoti. Viena izeja – ierīkot ātrumaļņus,

kas liek piebremzēt. Iedzīvotāji gan iebilda, ka agresīvajiem braucējiem nerūp ne auto, ne paša dzīvība, kur nu vēl satiksmes drošība, par citu naktsmieru nerunājot. Biežākie pārkāpēji esot policijas redzeslokā un brīdināti. Pašvaldība domā, ko vēl var darīt sabiedriskās kārtības labad.

Dainas Tafelbergas teksts un foto

Par Rendas skolu – 305 paraksti

Kuldīgas novada domes sociālās, izglītības un kultūras komitejas sēdes noslēgumā deputātus gaidīja pārsteigums – rendenieks Gints Zvirbulis iesniedza 305 iedzīvotāju parakstītu atklāto vēstuli, protestējot pret Kuldīgas 2. vidusskolas Rendas filiāles slēgšanu vai reorganizāciju.

24. februārī 18.00 Rendas kultūras namā notiks iedzīvotāju sapulce par atklātās vēstules jautājumiem. Kuldīgas novada domi pārstāvēs priekšsēde Inga Bērziņa.

GAIDA ATBILDI

Vēstulē teikts: „Ar saviem parakstiem apliecinām, ka mēs kā šī pagasta iedzīvotāji, bērnu vecāki un Kuldīgas novada nodokļu maksātāji esam ieinteresēti pirmsskolas un sākumskolas (1.–4. klase) saglabāšanā pagasta centrā. Mēs iebilstam pret skolas reorganizāciju bez šī procesa sabiedriskās apspriešanas. (...) Esam ieinteresēti saglabāt drošu, komfortablu un attīstību veicinošu vidi saviem bērniem. Lai to panāktu, uzskatām, ka lēmējinstīcijām ir būtiski mūsos ieklausīties un ar mums sadarboties. Mēs esam jūs uzticīgi ievēlējuši apsaimniekot mūsu visu kopīgo īpašumu un līdzekļus mūsu visu kopīgajās interesēs – par to arī sagaidām atbildīgu un vairākumam pieņemamu rīcību no jūsu puses.”

Rendenieki no domes priekšsēdes Ingas Bērziņas, komitejas vadītāja Viktora Gotfridsona un pagasta pārvaldnieces Intas Freibergas līdz 24. februārim gaida rakstisku atbildi uz vairākiem jautājumiem. Piemēram, ja tiešām plānota skolas reorganizācija, pilnīga vai daļēja slēgšana, tad sabiedrība

Gints Zvirbulis:
„Austrālijas latvietis, kas atstāja bērnudārzam mantojumu, mīlēja Rendu, nevis Kuldīgu, un vēlēja naudu ieguldīt Rendas bērnudārzā, nevis, piemēram, skolas autobusā, kas bērnus ved uz Kuldīgu.”

jāiepazīstina ar procesa ietekmi uz bērnu ikdienu. Vēstules autori interesējās par plānoto saimniecisko darbību skolas ēkā vismaz piecos gados, jo tās uzturēšanā un labiekārtošanā ieguldīts daudz.

LĒMUMA VĒL NAV

Deputāti Sigita Vaivade, Kristīna Rūtenberga, Ruta Karloviča, Agris Kimbors un Mārtiņš Mednieks bija manāmi pārsteigti, kad G.Zvirbulis visai emocionāli atstāstīja 8. februāra *Kurzemniekā* jau aprakstīto – bažas par skolas un bērnudārza likteni. V.Gotfridsons, kuram tika vaicāts, vai reorganizācija tiešām būs, atbildēja, ka nekāda lēmuma nav bijis, tādēļ viņš šai sarunai nesaskata jēgu. Pašvaldībai nekad neesot bijis vēlmes bērnudārzu Rendā slēgt – domāts par pārvietošanu uz citām telpām. Jā, domes darbinieki bijuši apskatīt, vai tam var pielāgot trīsistabu sociālo dzīvokli. Sapratuši, ka ne, tādēļ iecere atcelta. Arī izpilddirektore Ilze Dambīte-Damberga to apstiprināja, bet jautāta, cik ilgi Rendas skola pastāvēs,

Kristīna Rūtenberga:
„Rendenieki vismaz cīnās. Ne tā, kā Basos: ja taisāt ciet, tad taisāt.”

Viktors Gotfridsons:
„Vai tiešām domājat: ja skolu vasarā izīrēs tūristiem, pagasts atplauks?”

atbilde bija: „Kā lems (deputāti – aut.).”

G.Zvirbulis stāstīja, ka rendenieki piedāvā dažādas iespējas, lai skolas darbību padarītu rentablāku, piemēram, vasarā telpas izīrēt tūristiem. Viņš jautāja deputātam, sporta skolas direktoram A.Kimboram, kādēļ pagasta pārvaldes laikā Rendā bija vasaras nometnes sportistiem, bet tagad ne un kāpēc nav sadarbības, piemēram, ar Murjāņu sporta ģimnāziju. A.Kimbors atbildēja ar pretjautājumu: „Kas jums to liedz darīt?”

G.Zvirbuļa emocionālos izteikumus par pagasta apzagsanu, rendenieku nodokļiem, kas tiekot tērēti skatu tornim Kuldīgā, par dižgariem, kuri strādājuši Rendā, līdz galam nenoklausījās S.Vaivade un A.Kimbors, aiztraucoties savās gaitās. Pārējie G.Zvirbuli pārliecināja, ka vēstule iesniedzama likumā paredzētajā kārtībā un arī atbilde gaidāma tāpat kā visiem.

Inguna Spuleniece

Aug jauna lasītāju paaudze

„Šie bērni lasīšanas veicināšanas programmā *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija* piedalījās jau tad, kad vēl nemācēja lasīt,” tā par pirmsskolas iestādes *Ābelīte Pelču grupiņu Sprīdiši* saka bibliotēkas vadītāja Daina Girvaite.

„Bērnu žūrijā var iesaistīties no piecu gadu vecuma, bet viņi ļoti gribēja, un es atļāvu jau agrāk. Pirmās grāmatas viņiem priekšā lasīja audzinātāja Ilona Zalkovska. Tā viņi jau divus trīs gadus ir dalībnieki. Šogad darbojas ļoti aktīvi, pavisam 15 bērnu.”

Lielākie to dara savā skolā: „Agrāk viņi lasīja šeit, bet tagad skolas bibliotēkā. Jaunie lasītāji, kādu no septiņiem līdz 17 gadiem man ir ap 15, anketas aizpilda tur. Man nav iebildumu, jo galvenais, lai bērni lasa.” D. Girvaite sola, ka čačlākajiem pavasarī tiks rīkota ekskursija.

Sprīdiši noslēguma sarīkojumā bibliotēkā katrs saņēma balvā grāmatiņu, notika saruna, kā rodas pasaka, kam jābūt interesantā pasakā: tēliem, pārsteigumam, draudzībai, mazliet skumjām un līdzjutībai. „Apspriedām visu izlasīto. Īpašs darbs ir Lūsas Riphāgenas *Vieni paši mājās*. Superīga grāmata bez teksta, tikai attēli. No tiem katrs var izveidot

Pelču *Sprīdiši* par centīgu lasīšanu katrs saņēma diplomu, grāmatu un *Bērnu žūrijas* magnētiņu.

savu, pilnīgi atšķirīgu pasaku. Audzinātāja rāda bildes un stāsta kaut ko vienu, bet mammai mājās ir cits stāsts.”

Bērnu vērtējumā ar vienādu punktu skaitu par aizraujošākajām atzītas lietuviešu rakstnieces Linas Žutaites grāmata *Kikamika*

un lielā tumsa un Jura Zvirgzdiņa *Lauvas rūciens*. Tām sekoja *Vieni paši mājās*, Ineses Zanderes *Lupatiņu rīts*, Ievas Samauskas

Muša, kas gribēja kļūt par lidmašīnu un Māras Cielēnas *Bērzu ballīte*.

Ar mīlestību un krāsām

Valentīna dienā Pelču bibliotēkā uz pasākumu par mīlestību mākslā aicināja brīvprātīgie Elene Kazievi un Ugo Basante.

Elene atzina, ka šos svētkus nesvin: „Man nepatīk puķes. Ja kādu mīli, nav vajadzīga īpaša diena, lai to pierādītu, tad katra diena ir kā Valentīna diena.” Tomēr viņa bija rūpīgi sagatavojusi prezentāciju par mīlestības atainojumu mākslā, sākot ar seno Grieķiju un renesanses laiku, beidzot ar mūsdienu mākslu. Katrā laikmetā šīs jūtas atainotas atšķirīgi. Savukārt Ugo piedāvāja gleznošanas darbnīcā katram krāsās izteikt savas asociācijas par mīlestību.

Omulīgā gaisotnē Valentīndienas vakarā Pelču bibliotēkā varēja jauties radošam krāsū priekam.

Svinēs Sieviešu dienu

Nākamais pasākums tautas namā paredzēts 8. martā. „Lai arī tā būs darbdiena, gribējam pasākumu *Vai tu pazīsti šīs sievietes?* rīkot tieši šajā datumā. Būs fotoizstāde ar aprakstiem

par slavenām latviešu, gruzīnu un spāņu sievietēm, būs pārsteigumi un meiteņu ansambļa *Karameles* koncerts,” sola tautas nama vadītāja Indra Vilmane.

ĪSUMĀ

23. februārī 15.00 Pelču bibliotēkā būs tikšanās ar romāna *101. kilometrs. Padomju kauna zona* autori Gunu Rozi. Darbs vēsta par laiku Latvijas vēsturē, kad cilvēki atgriezās no Sibīrijas izsūtījuma un drīkstēja dzīvot Rīgai ne tuvāk par 101. kilometru.

Pie veikala stāvēt nevarēs

Atstāt automašīnas pie veikala Pelču centrā būs aizliegts. Tiks izliktas ceļa zīmes, un pārkāpēji tiks sodīti, sola pagasta pārvaldes vadītāja Dace Cielava.

„Gan vietējie, gan preču piegādātāji pieraduši pie veikala durvīm braukt pa gājēju celiņu, viņus nerespektējot. Preču piegādātājiem paredzēta piebraukšanas vieta veikala otrajā pusē. Personīgajam transportam vieta ir gan stāvlaukumā pie pagasta pārvaldes, gan pie veikala, kur, rekonstrējot iebrauktuvi, tika izveidota vieta trim automašīnām. Kājām tur jāpaiet mazs gabaliņš.”

D. Cielava piebilda, ka par šo lietu ar braucējiem runāts vairākkārt un bez administratīvā soda to laikam nevarēs novērst.

Pastkastīte darbojas

„Iedzīvotājiem nav skaidrības par pastkastīti, bet tā, kas atro-

das pie bijušās pasta nodaļas, regulāri tiek iztukšota,” skaidro D. Cielava. „Tajā var mest sūtiņumus, izņemt ierakstītās vēstules, kas jāatdod mūsu pastniecei Aldonai Kokinai.”

Pasta nodaļas Pelčos nav jau vairākus gadus, bet visus pakalpojumus pastniece sniedz pagasta pārvaldes telpās. D. Cielava atzina, ka uz nodaļas atjaunošanu vairs nav ko cerēt, jo līgums par telpu nomu ar *Latvijas Pastu* gada nogalē beidzies.

Trenažierus pārcels citur

Bijušajās pasta telpās paredzēts ierīkot trenažieru zāli, kas tagad atrodas pils pagrabstāvā.

„Telpas vispirms pāremontēsim,” stāsta D. Cielava un sola ar pārmaiņām ilgi nekavēties.

Tautas nama vadītāja Indra Vilmane par to ir gandarīta: „Bijušajā pasta nodaļā ir lielāka apmeklētāju zāle, vēl viena telpa, gaitenis un tualete. Tas nozīmē, ka būtu vieta arī ģērbtuvītei. Kad ieminējos vietējiem, šķiet, ka tur trenažieru zāli apmeklētu vēl vairāk cilvēku.” Savukārt pils pagrabā, kur trenažieri vēl atrodas, ir iecere veidot pagasta vēstures istabu. Tur vajadzīgs remonts, tāpēc jāsaņem visi saskaņojumi.

Pils parka balle

Pelču pils parka balle paredzēta 19. augustā, un šāds pasākums

tiks rīkots pirmo reizi. „Diemžēl nevarēsim rīkot datumā, kuru gribējam sākumā, bet arī šī būs laba diena,” saka tautas nama vadītāja I. Vilmane. „Viss notiks laukā. Balli spēlēs *Rumbas kvartets*. Pasākumu izziņosim laikus un noteikti gribēsim, lai balles dalībnieki ierodas skaistos, svinīgos tērpos.”

Pelčenieki ir sportiski

Kuldīgas novada 8. ziemas sporta spēlēs Pelčus pārstāvēja 17 sportistu. Linda Zvirbule 2. vietu izcīnīja 1000 m skrējienā, bet Kaspars Šabāns – šaušanā ar pneimatisko šauteni.

Tautas nama vadītāja I. Vilmane gandarīta, ka dalībnieku bijis tik daudz kā nekad: „Liels paldies kuplajai Andersonu ģimenei, kura pagasta godu aizstāvēja pilnā sastāvā. Linda Zvirbule un Agnese Reboka piedalījās pirmo reizi, un Lindai debija bija veiksmīga. Savukārt Agnese ņēma līdzi arī atvasītes, un aug jaunā sportistu paaudze.” Pelču komanda startēja novusā, šautriņu mešanā, šaušanā ar pneimatisko šauteni, zolītē, vairākās vieglatlētikas disciplīnās, stafetē ar spēļu elementiem, svira bumbu celšanā un galda tenisā.

Iveta Grīniņa
Aivara Vētrāja foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Suitu maize rīdzinieku vēderam

Rīgā, braucot pa Brīvības ielu Juglas virzienā, Teikas rajonā grūti nepamanīt četrus metrus garo reklāmu Alsungai raksturīgās krāsās ar uzrakstu *Suitu maize*. Tā ir norāde uz bijušā alsundznieka, IK *Suitu sēta* īpašnieka MAREKA REĶA ceptuvi un veikaliņu. Mūspusē pēc līdzīgām receptēm maize un rauši top viņa mammaš Rutas Sokolovskas ceptuvē Alsungā.

Ātrā maize. Recepti četrgraudu maizei ar sēkliņām Mareks izdomājis vajadzībā pēc ātrās maizes. Plaucēto un klona gatavo divas dienas: vienā rītā iejauc, pēc diennakts mīca, pēc pusdienas cep.

BURKĀNRAUSIS UN CITI

M.Reķa mazajā, omulīgajā ceptuvē garām sarunām nav laika. Ir piektdienas pēcpusdienā, un rīdzinieki iepērk maizīti un gardumus brīvajām dienām. Mareks skaidro, ka sestdienās un svētdienās viņš un trīs darbinieki atpūšas un pie abras nestāv.

No krāsns tiek vilkta arī suitu graudu maize, cienītājus gaida novadam tradicionālā saldskābmaize un salinātā rupjmaize. Lai gan pie sienas ir izstādes *Rīga Food* atzinības raksts par sklandrausu cepšanu, šeit var nopirkt burkānrausi (tā vismaz rakstīts cenas zīmē).

Kāpēc sklandrausis tā tiek saukāts? „Tādā valstī dzīvojam,” nosmaida M.Reķis. „Pēc receptes un garšas tas ir īstais sklandrausis, bet, kopš kā nacionālais dārgums ierakstīts Eiropas garantēto tradicionālo īpatnību sarakstā, tad valsts uzreiz ar līdzfinansējumu mēģināja sakārtot, lai tie, kas tiešām grib cept sklandrausi, dara to pēc pamata prasībām. To visu kūrē Pārtikas un veterinārais dienests (PVD). Lai manējais sauktos par sklandrausi, jāiet cauri garai saskaņošanai, papīru papīriem.”

PĒC IZGLĪTĪBAS – BAŅĶIERIS

Jautāts, kāpēc suitu maize tiek cepta tik tālu no izcelsmes vietas, Mareks atbild: „Es Rīgā esmu kļuvis vietējais. Kopš atbraucu 1993. gadā, esmu iesakņojies. Pēc vidusskolas iestājos Latvijas Banku koledžā. Pēc pirmās izglītības esmu baņķieris. Pastrādāju bankā, pietika pusgada, lai saprastu, ka tur nekad nestrādāšu. Man vajag kaut ko reālu, kur var iesvēst, nevis sēdēt pie datora. Gadus trīs strādāju apdrošināšanā, pamēģināju tirgot nekustamos īpašumus. Uznāca krīze, un vienā brīdī attapos pie sasistas siles – vai nu braukt projām, vai nu kaut kas jāmaina, jāpielāgojas.”

PIE MAMMAS UZ ALSUNGU

Tolaik Mareka mamma jau bija sākusi cept raušus Alsungā, arī mājas vecajā ķieģeļu krāsnī pamēģinājusi saldskābmaizi. „Man Rīgā nebija, ko darīt. Vienā pavasarī aizbraucu uz Alsungu un sāku domāt, kā mammaš iesāko paplašināt, dodot citu saturu. Paremontēju saimniecības telpu, ielikām krāsnīņu, piepirkām inventāru. Lielākā problēma, ka laukos tas ir sezonāls pasākums. Vasarā tūristi brauc pa Jūrkalnes šoseju, bet ziemā vietējie vairāk pērk lēto maizīti veikalā. Pirmo ziemu pamēģināju un sapratu, ka īsti nebūs. Mamma var savam priekam ar raušiem krāmēties, bet man tur bija par šauru. Pēc gada atgriezies Rīgā.”

PIRCĒJI PATEICA

Pirmo ceptuvi 2013. gadā Mareks atvēris Biķernieku ielā. Laba vietīņa, lai sāktu, – nevajadzēja lielus ieguldījumus. Bet telpas bija šauras. „Pamazām sapratām, ko vajag, pircēji pateica priekšā, kādu maizi cept, jo pats sāku tikai ar saldskābmaizi. Katrs otrs prasīja rupjmaizi. Tagad piedāvājam četras šķirnes: saldskābo, pelēkāku četrgraudu maizi ar sēkliņām, plaucēto klona maizi jeb salināto rupjmaizi – tīru, bioloģisko rudzu maizi, kā arī vieglāku rupjmaizi ar kviešiem jeb pilsētas variantu. Salināto rupjmaizi, ko oficiāli tā dēvēt nedrīk-

stu tāpat kā sklandrausus, kaut receptūra ievērota, katrs nemaz nevar ieēst. Tā ir smaga ne tikai pēc svara, bet arī gremošanai. Tā ir vismaz 200 gadu cepta parastā klona maizīte, un neviens šajā receptē nekādas muļķības nevar izdomāt.”

JĀMEKLĒ, KUR PIEBRAUKT

„Mums ir vietējā mikrorajona klientūra. Lai gan esam pie Brīvības ielas un *Suitu maizes* plakāts redzams pa gabalu, reti kurš garāmbraucējs piestāj. Problēma tā, ka vienkārši nav, kur apstāties. Savā ziņā cilvēki ir slinki: ja nevar piedāvāt pazemes

stāvvietu vai piebraukšanu pie durvīm, ērtāk braukt uz lielveikalu, kur ir 18 veidu ķīmiskās maizes. Kuru parasti izvēlas? Lētāko vai smukāko. Bet šeit ir t.s. nišas produkts – cilvēks redz, ka viņa acu priekšā maize top koka abrā kā pirms 100 gadiem, ka maize ir īsta.”

ZINA, KUR SISTIES

Par nodokļu slogu Mareks runāt negrib, bet PVD sauc par normālu iestādi: „Protams, var būt cilvēciskais faktors: atnākt inspektors sliktā garastāvoklī un divos setos tevi izbrāķēt. Bet pārsvarā nākuši normāli. Es taču

savā ceptuvē necūkojos. Esmu pedantisks, lūkojos, lai apstākļi ir labi.”

Mareks gan atzīst, ka nopelnīt var tikai tad, ja pilnīgi visu dara viens pats: cep, tirgo, organizē mārketingu, kārtro grāmatvedību, ir apkopējs un apsargs. „Esam četratā. Viena palīdz cept raušus, viena – graudu maizīti, es visu pārējo. Pirmo mēnesi ir pārdevēja. Meitenes ir rīdzinieces, pie manis strādā arī ukrainiete, kas atbraukusi šurp kā bēgle. Visi trīs darbinieki ir malači: strādā labi, nopelna, bet es arī sev gribētu kādu peļņu. Cīnos un zinu, uz kuru pusi sisties un attīstīties.”

Tikai ar acīm.

„Apskatīt varat visu, kas te notiek, bet receptes gan nedošu,” ar smaidu, tomēr nopietni teic Rīgas ceptuves *Suitu maize* īpašnieks Mareks Reķis.

„Man vajag reālu darbu – tādu, kurā var iesvēst. Ceptuvē tā ir.”

Laika apstākļi ietekmē. Ceptuves darbiniece Madara saimnieku nomainījusi pie letes. Piektdienā pircēju netrūkst. Mareks uzskaita: priekšā brīvdienas, ārā labs laiks. Nedēļas vidus ir klusāks, arī lietainas vai vējainas dienas. Vasarā gan gadās, ka nespēj visu pieprasīto sacept.

Saldais piedāvājums. Burkānrauši, kā tiek dēvēts sklandrausis, un ābolu biežpiena rauši uz rudzu miltu pamatnes plauktā ilgi nestāv. No saldā gala *Suitu maizē* var nopirkt arī sēkliņu cepumus. Tie izdomāti ap Ziemassvētkiem, jo gribējies piedāvāt ko interesantu, bet nav gribējies ņemties ar piparkūkām.

PAŠU SKOLĒNU RAŽOTS

Tēju, cepumus, atslēgu piekariņus, dekorus, mīkstās rotaļlietas, koka, auduma, māla izstrādājumus un dažnedažādas citas preces, kas tapušas Kurzemes skolēnu mācību uzņēmumos (SMU), Kuldīgā varēja iegādāties Valentīndienas tirdziņā veikalā Rimi.

Žūrija vēroja tirgošanos, uzdeva skolēniem jautājumus, vērtēja tirdzniecības stenda noformējumu un preču kvalitāti.

V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolnieces Krista Drulle un Megija Rudoviča jeb SMU Deco Line piedāvā pašgatavotus konfekšu pušķus.

Šis ir ikgadējs pasākums, kurā jaunieši praksē pilnveido prasmi pārdot pašu saražoto. Piedalījās 38 uzņēmumi no Kuldīgas, Talsiem, Liepājas, Ventspils, Priekules un Rīgas. Žūrijā darbojās Kuldīgas biznesa inkubatora, SIA *Vindenieki* un *Arktika G*, pašvaldības un laikraksta *Kurzemieks* pārstāvji, piešķirtas 12 nominācijas un piecas simpātiju balvas.

VISIEM TAS NEDER

Daļai jauniešu šis ir otrs gads, kad viņi darbojas SMU. Latvijā daudzviet tiek rīkoti līdzīgi pasākumi. No pieredzes daži secināju-

ši, ka iepriekš izvēlētais darbības veids nav bijis viņiem piemērots vai arī pircēju interese par kādu precī bijusi pārāk maza, tādēļ šogad piedāvāts kas cits. V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolniece Betija Priediņa stāsta, ka sākotnēji gatavojusi rokassprādzes, bet tagad viņas uzņēmums *Pribet* piedāvā fotogrāfijas. Kuldīgas Centra vidusskolas uzņēmuma *Tautas zelts* izveidotājas Krista Vilcāne un Elīza Jansone pastāstīja, ka darbojas otro gadu, vasarā pašas lasa, vēlāk saīno un tirgo zaļu tējas. „Taču esam sapratušas, ka uzņēmējdarbība nav tā joma, ar kuru gribētu saistīt nākotni,” secina K.Vilcāne.

„Es gribu kļūt par fotogrāfi. Šādi reklamēju savas bildes un izzinu, kas cilvēkiem patīk. Sākumā piedāvāju tikai bildes, tagad stendā ir arī fotorāmīši,” stāsta skolēnu mācību uzņēmuma *Pribet* izveidotāja, V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolniece Betija Priediņa, kura saņēma *Kurzemieka* simpātiju balvu.

SVARĪGA IR REKLĀMA

Tomēr vairums jauniešu atzīst: SMU devis iespēju pārliecināties, ka uzņēmējdarbība viņiem patīk, jo viņu piedāvājums ir pieprasīts un tas nemitīgi tiek pilnveidots. Kā vienu no būtiskākajiem aspektiem jaunieši min labu reklāmu, tādēļ pie tās daudz strādā. „Tirgoju māla izstrādājumus,” stāsta ģimnāzijas uzņēmuma *Tavai veiksmei* izveidotājs Niks Bite. „Interese par manu piedāvājumu ir, pērk labi, bet es arī domāju, kā vairāk

V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas skolnieks Niks Bite savā uzņēmumā *Tavai veiksmei* plāno māla izstrādājumu klāstu paplašināt.

Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra uzņēmuma *Cēlkoks* puīši Armands Balodis un Nauris Dzintars pastāstīja, ka no skolas darbnīcā darinātās produkcijas pārdevuši ļoti daudz, īpaši gaļas dēlišus un koka lāpstīņas.

NOMINĀCIJAS UN BALVAS MŪŠĒJIEM

Kvalitatīvākais produkts – Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) SMU *Pērlītes*;

Videi draudzīgs produkts – KCV SMU *R Spuldze*;

Inovatīvs produkts – Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra SMU *Gudrais cepums*;

Labākais stends – V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas SMU *Tavai veiksmei*;

No a/s Swedbank

Inovatīva biznesa ideja – KCV SMU *Turtle*;

Labākais stends – Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra SMU *Cēlkoks*;

Labākā pārdošanas komanda – KCV SMU *Tu somas*;

Vēl simpātiju balvas piešķir:

laikraksts *Kurzemieks* – V.Plūdoņa Kuldīgas ģimnāzijas SMU *Pribet* un *Sviķis*;

Kuldīgas biznesa inkubators – Ventspils jaunrades nama SMU *Rosme*;

SIA *Vindenieki* – SMU *Mācies, domā, dari*;

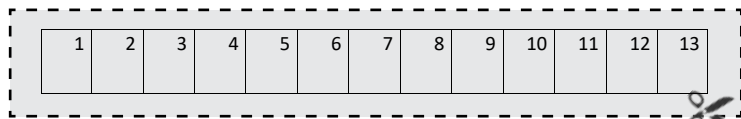
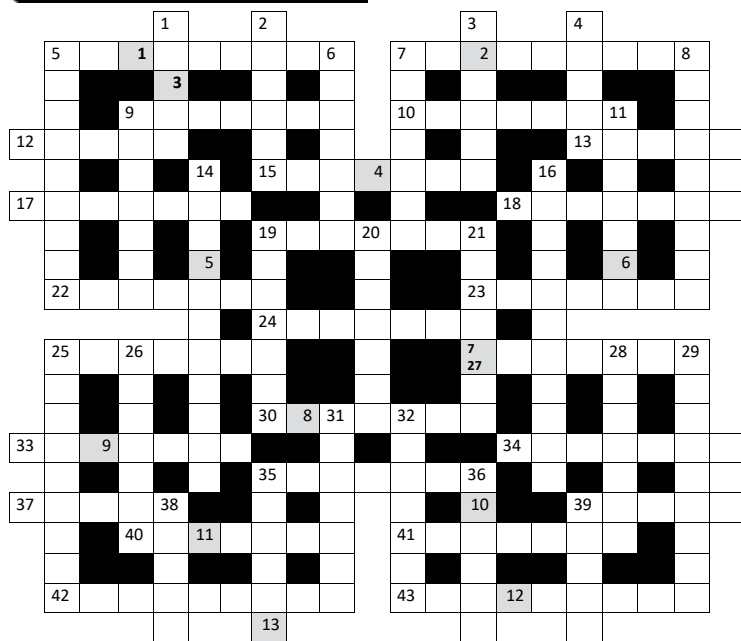
SIA *Arktika G* – Krotas Kronvalda Ata pamatskolas SMU *Jautrie pirkstiņi*;

Kuldīgas novada pašvaldība – Talsu Valsts ģimnāzijas SMU *Surprise Box*.

reklamēt un stendu izveidot tā, lai tas piesaista pircējus. Lai klāstu paplašinātu, man ir plāns veidot tādas izstrādājumus, kuros ir arī koka detaļas.”

Jolanta Hercenberga, Aivara Vētrāja foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz 22. februārim.

Horizontāli: 5. Rīkojums, norādījums, ko vadītājs dod padotajiem. 7. Pa-regis. 9. Kabatas lakatiņš. 10. Patīkama smarža. 12. Novēršot bojājumus, defektus, panākt, ka (kas) kļūst derīgs izmantošanai. 13. Eļļaina graudzētu, sagrūstu kaņepju sēklu masa; kaņepju sviests. 15. Uzskatu sistēma, kas noliedz Dieva esamību. 17. Ezera salakas – mazas, pēc gurķiem smaržojošas zivis. 18. Ļoti mazs (kā) gabals, daudzums. 19. Priekšnoteikums. 22. Paaugstinājums reliģiska kulta vietās. 23. Tāds, kas nav pamatots pieredzē, neizriet no tās, no novērojumiem. 24. Neliels vai vidējs gājputns, kas mitinās ūdensbaseinu tuvumā. 25. Noturīga, pastāvīga. 27. Stājgrafikas darbs – novilkums no mākslinieka darinātas koka, metāla vai cita materiāla plātnes (klišeja). 30. Dienvidamerikas lamu ģints mājdzīvnieki. 33. Vīrieša vārds jūlijā. 34. Juvelierizstrādājumi – ovāli pusdārgakmeņi ar reljefu attēlu. 35. Daiļslidošanā – strauja ķermeņa griešanās ap vertikālo asi. 37. Tumši sarkans. 39. Vīrieša vārds jūnijā. 40. Somainās žurkas. 41. Cilvēks, kas reliģisku apsvērumu dēļ aizgājis no pasaulīgās dzīves, mīt vientulībā. 42. Veikt matemātisku darbību – atrast divu vai vairāku skaitļu summu. 43. Strādnieces, kuru pienākums ir uzturēt kārtību un tīrību mājās kāpņu telpās un noteikt ielas posmā.

Vertikāli: 1. Savas prasījuma tiesības nodot citai personai. 2. Vīnkoka auglis; neliela, parasti zaļa vai zilgana oga ar plānu miziņu un sulīgu, dzidru mīkstumu. 3. Muižnieka tituls. 4. Tāds, kas nerada vēlamu rezultātu. 5. Vienas dzimtas monarhi, kas troņa mantošanas kārtībā nomaina cits citu. 6. Ēdams jūras divvāku gliemis. 7. Cilvēka sejas daļas. 8. Sodī, ietekmēšanas līdzekļi. 9. Nozāļot. 11. Mūzikā – īss, aprauts skaņu saistījums. 14. Darbinieks, kas plašsaziņas līdzekļiem piegādā ziņas, ievāc informāciju. 16. Tādas, kam dot priekšroku; sevišķi svarīgas. 19. Izpostīta, sajaukta, ļoti lielā nekārtībā pamesta vieta. 20. Kaut kas neizskaidrojams, pārdabisks, mīklains. 21. Zemākais diplomātiskais rangs ārlietu resorā. 25. Spēcīgs, stiprs sals. 26. Mūžzaļš tropisks auglis koks ar lieliem, bumbierveida augļiem. 28. Veikla, viltīga rīcība; taktisks paņēmieni mērķa sasniegšanai. 29. Velnišķīgs. 31. Lietot uzturā un dzīvot no tā. 32. Plāns, sauss cepums. 35. Izcils franču rakstnieks (1871–1922). 36. Spilgts iespaids, ko izraisa kāda darbība, parādība. 38. Balto mālu šķirne, ko lieto trauku izgatavošanai. 39. Ejot atvirzīties nost.

Pareizā atbilde: kam nekā nav, tam arī nekā netrūkst.

Atbildes 1. Makšķerēt. 2. Klavesīns. 3. Memorands. 4. Senieleja. 5. Pielaikot. 6. Maksimāls. 7. Krāsainas. 8. Šansonete. 9. Šmaukstēt. 10. Novembris. 11. Četrstūri. 12. Staipekņi. 13. Tematisks. 14. Planšetes.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Jānis Lodziņš, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Biruta Insberga.

Mēneša uzvarētājs saņems dāvanu, kas gādāta sadarbībā ar *Zvaigzni ABC*. Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuli kastītē.

KULDĪGAS BIBLIOTĒKĀ

Bēgļi Vidusjūrā

Kuldīgas bibliotēkā pieejams franču rakstnieka Žana Raspaja romāns *Svēto nometne* (1973). Ceļotāja un pētnieka Ž. Raspaja (1925) futuristiskajā romānā aprakstīta situācija, kurā miljoniem bēgļu pāri Vidusjūrai dodas uz Eiropu. Autors par šo vīziju savulaik saņēma pārmetumus ksenofobijā un fašismā. Taču tagad tā pārsteidzoši piepildījies. Nu darbs atkārtoti iespiests Francijā, izdots arī angliiski un vāciski.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

102. kārta

Vācbaltu gleznotājs, dzimis Rīgā 1820. gadā, Pēterburgas Mākslas akadēmijas batālās glezniecības profesors, *Krievu mākslas lapas* izdevējs, Prūsijas Mākslas akadēmijas profesors un Berlīnes porcelāna manufaktūras darbinieks. Mācījies Bērzaines ģimnāzijā. 1839. gadā ieguvis 1. pakāpes sudraba medaļu par 1812. gada karam veltītajām vēsturiskā žanra gleznām. Vasaras bieži pavadījis Latvijā, kur gleznojis akvareļus. Mākslinieks būtiski veicinājis litogrāfijas ieviešanu Krievijas impērijā. Gleznojis batālijas un ainavas, kļūvis pazīstams galvenokārt ar zīmējumiem – ilustrācijām un litogrāfijām par pilsētnieku ikdienu.

Atbildes gaidām līdz 21. februāra 12.00: *Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga grāmata.

101. kārtas atbilde: Džordžo de Kiriko. *Nemierīgās mūzas* (1916).

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Guntis Obodņikovs, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs, Andis Rozenvalds.

MANA AIZRAUŠANĀS

Vairāki tūkstoši krustvārdu mīklu

Padurniece, sociālā darbiniece Arnita Dobele ir aizrautīga krustvārdu mīklu risinātāja un veidotāja: „Par pašas radītajām mīklām ir gandarījums. Tā ir manas dzīves daļa.”

IEINTERESĒJA VECĀKI

„Tētis bija un mamma ir aizrautīgi mīklu risinātāji. Ziemassvētkos nebija problēmu izdomāt, ko dāvināt. Tad arī es sāku tās risināt. 1999. gadā vīra brālis ieteica sākt mīklas sastādīt pašai. Domāju, ka tas ir joks, tomēr pamēģināju.” Viņa atceras, ka pirkusi rutiņu papīru, caurspīdīgu lineālu, tintes pildspalvu, vilkusi svītriņas, krāsojusi, un, kad kaut kas nav iznācis, viss bijis jāsāk no jauna.

„Vārdus meklēju dažādās grāmatās un atlantos. Pirmo mīklu atnesu uz *Kurzemnieku*, to publicēja, es saņēmu honorāru, par kuru biju *starā*. Pēc tam skatījos, kur vēl ir redakcijas, kurām varētu būt. Salīku krustvārdu mīklu lapīņas aploksnēs un nesu uz pastu. Vēlāk mīklas sāku veidot datorā.”

ARĪ SAVS LABUMS

„Sākumā mīklu taisīšana bija vaļasprieks, bet, kad sāku studēt, svarīga bija arī nauda, jo vajadzēja nopirkt datoru, printeri un skeneri. Biju priecīga, ka pašai ir nauda, kuru varēju iztērēt savām vēlmēm un ģimenei. *Saldus Zemei, Auseklīm* Limbažos un *Kurzemniekam* mīklas sūtu jau daudzus gadus. Desmito gadu regulāri tās veidoju laikrakstam *Tava Programma*.” Arnita atceras, ka ap 2008. gadu portālā *Draugiem.lv* viņu uzrunāja ventspilniece Anda Straume, kura arī rada šīs mīklas, un pamudināja tās sūtīt *Latvijas Avīzei*. Pamēģināja, un izdevās.

„Kaut kur bija teikts: ja ir publicēts 3000 mīklu, tad autoru var uzskatīt par īstu sastādītāju. Un tad es padomāju, ka man kopš 1999. gada publicēts ir daudz, daudz vairāk,” rēķina A. Dobele.

CIK BAGĀTA VALODA!

„Mīklas, protams, arī jāpārbauda. Vispirms to darīja mamma un

ARNITAS IEGUVUMS NO KRUSTVĀRDU MĪKLĀM:

- paplašinās vārdu krājums,
- ir iegūtas ģeogrāfiskās zināšanas,
- tas attīsta domāšanu,
- saglabāsies skaidrs prāts vecumdienās.

Katrai mīklai sava specifika – gan radot to, gan risinot, secina dedzīga krustvārdu mīklu veidotāja Arnita Dobele no Padures.

tētis, tad bērni, tagad pati. Jūtu, ka esmu augusi, jo sākumā viss gāja ilgāk, bet nu jau vieglāk. Esmu sapratusi, cik bagāta ir latviešu valoda.” Informāciju viņa smeļas skaidrojošajā vārdnīcā *Tēzauris*, arī *Vikipēdijā, Letonikā*. „Lielu dienas daļu pavadu pie datora: tur jāmeklē informācija datorā, tur jāastāda mīklas, un sāku just, ka katru gadu vajadzīgas aizvien stiprākas brilles,” secina autore. Bet visbēdīgākais notikums – pagājušogad sabojājies dators, kurā bijuši vismaz 300 mīklu zīmējumi, no kuriem atgūta tikai daļa.

JAUNAS ZINĀŠANAS

Arnita uzskata, ka nepārtraukti jāmeklē. „Pirms dažiem mēnešiem Anda pamudināja mīklas veidot programmā *Corel Draw*, un tas man atkal ir kas jauns un interesants. Zviedru mīklas jāpapildina ar krāsām, kādu joku vai attēlu. Programmā pirmo mīklu ievadīju piecas stundas, un tad bija liels gandarījums.”

Viņa ir veidojusi šifrētās, zviedru, burtu-skaitļu, Latīņamerikas, latviešu un horvātu, arī anagrammas un mīklas *Sastādi pats*. „Katrai sava specifika. Man vislabāk patīk *Sastādi pats*, jo tā ir visvieglākā. Izmantoju vieglākus vārdus, lai cilvēkiem nebūtu tik sarežģīti, bet jāpievērš uzmanība

tam, lai vārdi nav līdzīgi.”

REDZĒT REZULTĀTU

Mēnesī Arnita rada vidēji 45 krustvārdu mīklas. „Ir tādas dienas, kad puspiecos atnāku no darba, ieslēdzu datoru, piesēžos un nepamanu, ka ir jau pusvienpadsmit. Bērni tagad saka, ka nevajag sevi mocīt un bojāt veselību – lai labāk paskatos kādu raidījumu. Meitas Adrija Ieva un Laura, arī vīrs Andris mani ļoti atbalsta un saprot.

Nevaru iedomāties, ka sēdētu, neko nedarītu un skatītos televizoru. Kādreiz vecmāmiņa teica: „Diena galā, bērns bez vārda.” Tad biju maza un nesapratu, ko tas nozīmē. Šis teikums palicis atmiņā, arī vecāki no bērniības radījuši pie darba. Jebkuru darbu daru ar domu, ka gribu redzēt rezultātu. Arī krustvārdu mīkla, izveidota bez kļūdām, sniedz gandarījumu un prieku.”

Jaunākā meita Adrija Ieva mācās Anglijā, un, lidojot pie viņas ciemos, mammai patīk mīklas risināt: „Tā laiks paskrien nemanot. Esmu ievērojusi, ka katram sastādītajam ir atšķirīgs rokraksts. Man patīk risināt citu mīklas. Gribu paskatīties, kā citi veido jautājumus zviedru mīklai, lai tie būtu vienkāršāki un īsāki.”

Lāsmas Reimanis
teksts un foto

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

VĀCISKI, STINGRI UN
IZSMALCINĀTI

Ž.Freimane strādājusi par skolotājas palīdzi, mācījusi rokdarbus. Bijusi ļoti stingra, visus darbus vajadzējis izpildīt rūpīgi. Meitenēm viņa mācījusi izšūt rokdarbus ar pērlītēm – somiņas, aprocītes, mačiņus, pat spalvaskāts ar tām izšūts, atceras Maija Skudra, Freimaņu meitas Luīzes Kornēlijas Ērikas mazmeita, kurai vecāmāte daudz stāstījusi par saviem vecākiem.

Ernests un Ženija bijuši ļoti stingri, ģimenē ievērotas vāciskās tradīcijas. Mājās bijusi arī kalpone. Ženija bijusi cieta, stingra sieviete, vakaros bez darba nekad nav sēdējusi – tamborējusi enzaces spilveniem, palagiem un dvieļiem. Visām meitām bija izšūtas somiņas – 15 cm platas un 20 cm garas, ar tādu kā pāri pārlietam vāciņu. Tās piekārtas katrai pie gultas, un tajās glabāti dažādi sīkumiņi, pie-

mēram, ķemmītes. Visām meitām bijuši gari, kupli mati.

Freimaņu ģimenē stingri ievērotas Ziemassvētku tradīcijas. Parasti bijusi liela, kupla egle, tajā iekārti tamborēti rotājumi, visbiežāk eņģeļi. Pie logiem – no baltiem diegiem tamborēti aizkari ar lielām bortēm apakšā. Ziemassvētkos klāts ļoti smalks galds ar garšīgiem speķaraušiem. Parasti gatavota plaša muzikāla programma. Vienmēr no rīta vārīta kafija no pašu audzētiem cigoriņiem, rudzu graudiem, miežiem un ozolu zīlēm. Kafija vārīta nevis ūdenī, bet pienā.

Vecāki rūpējušies, lai meitas iegūtu labu izglītību. Tajos laikos vajadzējis pašiem no garām šķīlām plēst skalus, to gaismā vakaros uz tāfeles ar gripeli tēvs mācījis meitas rakstīt. Mājās sarunājušies franču valodā. Luīze Kornēlija Ērika beigusi Kaučmindī, bijusi

labā pavāre, strādājusi par pavāri pie barona Vangā, netālu no Kazdangas. Arī pārējās meitas ieguvušas labu izglītību.

LŪGŠANAS OBLIGĀTAS

1886./1887. mācību gadā Jāņkroga skolā mācījās tikai 29 zēni un desmit meitenes. Apmēram šāds skolēnu skaits bija arī turpmākajos gados. Skola bija trīsgadīga – lai to beigtu, jāmacās trīs ziemas. Bez ziemas mācībām pastāvēja arī vasaras mācības, kurās skolēnu skaits bija vēl mazāks.

Skolā parasti iestājās bērni 10–12 gadu vecumā, kuri jau mājās bija sagatavoti lasīšanā, katķisma mācībās un reizes rēķina prašanā. Rakstīšanas māka nebija obligāta.

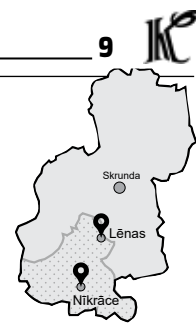
Skolā bija obligātas lūgšanas pirms un pēc mācībām, kā arī svēto dziesmu dziedāšana ērģeļu pavadījumā. Skolēniem bija va-

jadzīgas šādas grāmatas: *Skolas maize*, *Bībeles stāsti*, *Katķisms* un *Mārtiņa Lutera mazais katķisms*.

Vēlākos gados skolā sāka mācīt mazliet latviešu un vācu valodu un rēķināšanu. Kad E.Freimanim piešķināja arī īsas ziņas no ģeogrāfijas un vēstures. Bez Viskrievijas kartes skolā vēl bija Eiropas, Kurzemes un Palestīnas karte, grifeļu tāfeles, Svēto Rakstu un svēto dziesmu grāmatas, globuss un telūrijs – ierīce, kas demonstrē debess ķermeņu un zemeslodes kustību.

Bija arī skolēnu noteikumi, kuros paredzēts, ka katram vajadzīga lasāmā grāmata, ticības mācību un svēto dziesmu grāmata, svēto vēsture, katķisms, Bībeles stāsti un grāmata *Īsas ziņas par ģeogrāfiju*. Arī divas burtnīcas – glītrakstībai un pareizrakstībai, kā arī gripelu tāfele, gripule un lineāls.

Dzintra Liekmene, autore arhīva foto
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

SVIN CARA
ĢIMENES
SVĒTKUS

No vecākiem tika izraudzīts skolas staršina, kas sekoja darbam un skolēnu disciplīnai. Skolas darba laiks oficiāli skaitījās no 15. oktobra līdz 15. aprīlim. Brīvdienas ziemā bija no 23. decembra līdz 6. janvārim. Svinami bija Ziemassvētki, Lieldienas, Zaļā ceturtdiena, Lielā piektdiena, Debesbraukšanas diena, cara Nikolaja dzimšanas diena 6. maijā, vārda diena 6. decembrī, ķeizarienes, troņmantinieka un troņmantinieces dzimšanas diena, cara tronī kāpšanas un kronēšanas diena. Atļauts svinēt bija arī tās dienas, kas paredzētas vietējiem apstākļiem pēc vietējo inspektoru norādījumiem.

(Turpmāk vēl.)

PIRMS 20 GADIEM UN TAGAD

Ansamblis joprojām dzīvs

Pirms 20 gadiem *Kurzemnieks* rakstīja par toreizējā Kuldīgas rajona vokālo ansambļu skati, kurā laurus plūca skrundenieki. Jauktā ansambļa Skrundā vairs nav, bet tolaik iesētās tradīcijas vēl pastāvot.

Vokālo ansambļu skate –
bez lieliem pārsteigumiem

Skrundas jauktā vokālā ansambļa dziedātāji, kā parasti, atraisīti un droši.

Skrundas jauktais ansamblis Kuldīgas rajona skatē 1997. gada februārī: Dace Ganiņa, Inga Zalgaucka, Sigita Vēvere, Ieva un Māris Benefeldi, Aldis Zalgauckis, Raimonds Lapuķis. Ārpus kadra palikuši Raimonds Egliņš, Aivita Emerberga, Iveta Lapuķe, Andris un Ilze Gūbeļi.

UZ VIENA VIĻŅA

„Visi bijām aptuveni no vienas paaudzes un draugu ģimenes,” atceras Skrundas vidusskolas skolotājs un amatierrežisors Aldis Zalgauckis. „Daļai bija bērni vienā vecumā, kuri kultūras namā uzauga, tāpat kā mēs kopā vadījām darbdienas koncertizbraukumus, kā arī citos svētkos. Pamatsastāvs bija tikpat kā nemainīgs, ja nu vienīgi kāda meitene aizgāja dekrēta atvaļinājumā. Vai arī vidusskolnieki, kurus piesaucām puīšu balsīm, izauga un aizgāja studēt vai strādāt citur. Vēl tagad esam draugi un vairākas ģimenes turamies kopā. Kad dzimšanas dienā kāds pajautā, kas nāks ciemos, atbilde skaidra – ansamblis. Kopš tā laika daudzi mūsu izteiceni folklorizējušies.”

Aldis un viņa sieva Inga, Skrundas bērnu bibliotēkas vadītāja, dziedāja gandrīz kopš pirmsākumiem. Sākuši 1992. gadā pēc mūzikas skolotājas Daces Ganiņas ai-

cinājuma. Bez viņas nekā nebūtu. Inga jau dziedājusi, bet Alda muzikālos dotumus centusies citiem slēpt, un kādu gadu tas arī izdevies. „Nu tik slikti jau nemaz nedziedāju,” nosmej režisors.

BIJA SPURAINI, BET CENTĀS

Aldis un Inga atceras, kā dziedot šais draugu kolektīvs koncertējis ne tikai novadā, bet visā Latvijā un arī ārpus tās, devies brīvdienas ceļojumos, arī ar velosipēdiem un laivām. Pēc šiem stāstiem varētu kaut grāmatu sarakstīt. Tomēr, lai ne tikai piedalītos skatēs, bet dziedātu labā līmenī, daudz vairāk vajadzējis sūri strādāt mēģinājumos.

Zalgaucki atzīst, ka Dace bijusi ļoti prasīga. „Ai, kā viņa mūs dresēja!” tā Aldis. „Nekādas haltūras! Spieda mūs kā citronus. Ganiņa ar mums bija maksimāliste, mēs reizēm tādi nebijām. Es un vēl dažs labs bijām diezgan spuraini. Kad nu esi nodziedājis ar slapju muguru, bet vēl nav labi, tad gribas

pateikt kaut ko pretī.”

Inga piebilst, ka tam pāri tikt palīdzējusi godkāre: „Ja jau esi kolektīvs un uzstājies citiem, nevis savam priekam, ja startē kopā ar citiem, tad gribas būt labākajiem un kaut ko sasniegt. Bet nedziedājam tikai tāpēc, lai balsi parādītu. Vispirms bijām draugu kompānija, kuru vieno dziedāšana. Šodien tādu kolektīvu pašdarbībā maz. Tagad valda attieksme: gribu – eju uz mēģinājumu, negribu – neeju. Mums tas pat prātā nenāca.”

JO PIETRŪKA VĪRU

„Dziedājam visu ko,” turpina Aldis. „No klasikas un Loida Vēbera līdz nēģeru spirīcuēliem. Vienīgi angļiskā izruna bija barbariska – tagad būtu kauns klausīties. Protams, Imanta Kalniņa un citu latviešu komponistu dziesmas. Nosaukumu kolektīvam gan nekādi nevarējām izdomāt, tikai muļķības prātā nāca. Parasti mūs pieteica kā Skrundas jauniešu jaukto ansam-

„Tolaik ansamblī visi bijām uz viena viļņa: domubiedri, vienaudži, draugu ģimenes ar bērniem,” tā dziedotā laiku pirms 20 gadiem atceras Inga un Aldis Zalgaucki.

bli. Kad lielākajai daļai jau tuvojās 40, mazliet smieklīgi izklausījās.”

Ansamblis beidza uzstāties 2005. gadā. Iemesls – puīšu balsu trūkums. Aldis turējies līdz pēdējam, kad traģiski bojā gāja Aldis Kampars. Viena balss vairs nevarēja vīru robu aizpildīt. Tagad Skrundā ir tikai sievietes ansamblis *Romance*, bet ne tajā, ne citos kolektīvos nedzied neviena kādreizējā jauktā ansambļa dalībniece. Toties Zalgaucka meitas Elina un Elīza, augdamas kopā ar pieaugušo ansambli, skolas laikā kļuva par labām dziedātājām. Lepojušas ar dziedotajiem vecākiem, līdz viņus pārspējušas.

No kādreizējā ansambļa tagad ar mūziku pastāvīgi saistīta vienīgi D.Ganiņa, kura strādā par mūzikas skolotāju un vada bērnu vokālos kolektīvus, kā arī koncertmeistare Antra Zuntne.

**Dainas Tāfelbergas
teksts un foto**

KULDĪGAS AVĪZĒS

Kuldīgas Vēstnesis pirms 90 gadiem

Apgādā Vāciju

Krievijas lidotājs Klims, kas nesen nolaidies Polijā, izteicies, ka Padomju Krievijas aviācija galvenā kārtā apgādājot vācu fabrikas, arī ar nāvējošām gāzēm, lielgabaliem un sprāgstošām vielām. Vācija plaši attīstot Krievijā savu kara rūpniecību, ko viņai Versaļas miera līgums aizliedz Vācijā.

Jaunais Kurzemnieks pirms 80 gadiem

Viltota nauda

Pēdējā laikā Kuldīgā un tās apkārtnē bija izplatīta viltota nauda – galvenokārt lata un divlatu monētas. Krimināluzraugam Kursītim pēc vērigas sekošanas izdevās nākt uz pēdām viltotas naudas izplatītājiem. Izdarot kratīšanas mājas, dārzā atrasta skārda kanna ar lielāku skaitu viltotu monētu, kas bija paslēpta zem vecām koku lapām.

Padomju Kuldīga pirms 70 gadiem

Padomju valsts
gādība

Kuldīgas apriņķī sociāli apgādājamo skaits nesasniedz pilnus 4000, tomēr 1946. gadā apriņķa Sociālās nodrošināšanas nodaļa izmaksājusi vairāk nekā trīs miljonus rubļu. Neviens kapitālistiskā valstī ar pabalstiem un pensijām nav nodrošināts tāds iedzīvotāju vairojums kā padomju valstī.

Kurzemnieks pirms 20 gadiem

Bērni apzog
dzīvokļus

5. februārī Kuldīgā no dzīvokļa Gaismas ielā nozagtas dārglietas. Aizdomās tiek turēti 11, 12 un 13 gadus veci puīseļi. Atklāts, ka mazgadīgie zagļi zem ārdurvju paklāja atraduši atslēgas un apzaguši vēl kādu dzīvokli Gaismas ielā.

KONKURSS

Ja gribi nokļūt Briselē

Laikraksts *Kurzemnieks* kopā ar Eiropas Parlamenta deputātu Krišjāni Kariņu (*Vienotība*) aicina piedalīties konkursā *Eiropas Parlamenta eksperts* un laimēt iespēju apmeklēt šo vietu Briselē, Beļģijā.

Veiksmīgāko atbilžu autori tiks uzaicināti redakcijā uz tikšanos ar K.Kariņu un saņems speciālbalsu no Eiropas Parlamenta. Divi lasītāji izlozes kārtā iegūs ceļojumu uz Briseli.

(Iepriekšējo konkursu uzvarētāji, kuri braucieni uz Briseli balvā jau ieguvuši, uz galveno balvu nevar pretendēt atkārtoti.)

Eiropas Parlamenta deputāts Krišjānis Kariņš uzsver: „Daudzu valstu uzmanība ir pievērsta Lielbritānijas lēmumam izstāties no Eiropas Savienības un tam, kā mainīsies tās attiecības ar ASV līdz ar Donaldu Trampu kļūšanu par prezidentu. Vienlaikus arī pašai ES jāpārvar izaicinājumi, jāizmanto iespēja kļūt stiprāki. Ir jāstiprina ES ārējās robežas un sadarbība starp drošības dienestiem, lai atvērtas noturētu iekšējās robežas. Tas nozīmē ne tikai brīvu pārvietošanos Eiropā, bet arī mūsu uzņēmējiem pieeju 500 miljonu eiro vērtajam tirgum. Latvijas interesēs ir spēcīga Eiropa.”

Jautājumu ANKETA

Kura ir platības ziņā mazākā ES valsts?

- Kipra
 Luksemburga
 Malta

Kā sauc janvārī ievēlēto Eiropas Parlamenta priekšsēdētāju?

- Antonio Tajani
 Rebeka Harms
 Krišjānis Kariņš

Kas stāsies spēkā 15. jūnijā?

- Igaunijas prezidentūra
 Viesabonēšanas atcelšana
 Enerģētikas neatkarības likums

Kā sauc K.Kariņa 2013. gadā sarakstīto un izdevniecības *Avots* izdoto grāmatu?

- Sapņi par Latviju*
 Sniegpulkstenīšu nozīme latviešu folklorā
 Latvijas intereses

KONKURSA DALĪBNIEKS:

Vārds, uzvārds _____

Dzīvesvieta _____

Tālrunis, e-pasts _____

Konkurss var piedalīties, līdz 1. martam anketu izgriežot no laikraksta, aizpildot un ieskenētu atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv vai pa pastu: Konkurssam *Eiropas Parlamenta eksperts*, laikrakstam *Kurzemnieks* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301.

MĪLULU SAIMNIEKIEM

Ņemt vai neņemt?

Ēdolnieku ģimene interesējas: „Draugi no Talsiem pārceļas uz dzīvi ārzemēs. Haskija kucīti (4 gadi) viņi nevar ņemt līdzi. Lūdza, vai mēs varam parūpēties, jo patversmei atdot nevēlas un mums ir lieliem suņiem atbilstoši apstākļi. Jau pusotru gadu aizsaulē aizgājis mūsu vācu aitū suns, kurš dzīvoja voljērā. Tomēr par haskiju šķirni mazliet baidāmies.”

JA BŪS KĀ IEPRIEKŠ

Biedrības *Saules sala* un Sibīrijas haskiju audzētavas pārstāvis Juris Šķonis iedrošina pamēģināt: „Jebkuras šķirnes pieaugušo suni pārņemot, svarīgi, kādos apstākļos tas iepriekš dzīvojis. Haskijs dzīvoklī diez vai derēs, bet, ja, iepriekš dzīvojis voljērā un arī jaunajās mājās tāds ir, tad vismaz šajā ziņā problēmām nevajadzētu būt. Ar noteikumu, ka sunim ir labi apstākļi ierobežotajā teritorijā, noteiktā laikā tas tiek pabarots un izlaists pastaigāties.

Jāņem vērā, ka dzīvniekam stresu var radīt pierastās kārtības izjaukšana. Ja suni pieņem draugu ģimene, var visu pārrunāt līdz niansēm, un viss būs kārtībā. Sākumā ieteicams iziet kopīgās pastaigās ar iepriekšējiem saimnie-

kiem. Arī starp haskijiem gadās eksemplāri, ar kuriem nekādi nevar tikt galā – tiešām jābrīnās, kur tādi radušies, jo šī šķirne ir viens no paklausības piemēriem. Taču esmu redzējis haskijus, kas ir izcili pavadoņi neredzīgajiem, uzticīgi sargi bērniem, lai gan tā nav šai šķirnei raksturīga īpašība.”

VIEGLĀK PIEROD PIE CITA

„Sibīrijas haskiji jeb eskimosu suņi ir īsti ziemeļnieki, tomēr arī par klimatiskajiem apstākļiem nevajadzētu uztraukties,” turpina suņu audzētājs. „Ja jau četrus gadus kucīte dzīvojusi netālu Talsos, kur nebūt nav aukstāk, tad Kuldīgas novadā laika apstākļi nebūs nepiemērotāki. Tikai svarīgi, lai mītnes vieta sunim nav saulē, lai vasarā ir pieejama ēna, iespēja

parakties zemē. Ja iepriekšējā ģimenē bijuši bērni un tādi ir jaunajā, tad ir vēl lielāka iespēja ātrāk socializēties. Vienlaikus nedrīkst aizmirst, ka šajos suņos ir iedzimts sacensību gars. Galvenā nodarbošanās, kurai tie nododas ar visu sirdi, ir kamanu vilkšana. Haskiji ir pajūga suņi, bet, ja kamanās nav radināti, pēc tām neilgosies.

Iesaku šai ģimenei pamēģināt suni uzņemt, jo haskiji daudz vieglāk nekā citi pieņem jaunas mājas. Šie ziemeļnieki nāk no vides, kur suņus bieži maina, tie ātri tiek atdoti no viena pie otra, tādējādi tiem nav uzticības vienam saimniekam. Tie nav absolūti ģimenes mīļuli un sargi, bet vairāk darbinieki – kā cilvēki, kas pāriet no vienas darbavietas uz otru.”

Daina Tāfelberga

PIRMDIENAS VIESIS

Rūpēs par aktīvu dzīvesveidu

Ar stiprām un senām sporta tradīcijām var lepoties Turlavas pagasts, un 16. gadu par to gādā sporta organizatore DŽANITA FREIJA.

Nupat 8. Kuldīgas novada atklātajās ziemas sporta spēlēs turlavnieki kārtējo reizi varēja lepoties ar rezultātiem un medaļām.

– Protams, esmu lepna par visiem, kas piedalījās, bet īpaši šoreiz par ķīkurniekiem, jo viņi uzvarēja hokejā. Ķīkuros puīši ierīkojuši hokeja laukumu, cītīgi trenējas. Redz, ieguldītais atmaksājas un nes augļus.

Vai cilvēkus viegli iekustināt, pievērst aktīvam dzīvesveidam?

– Man nav pārāk grūti, jo Turlavā ir spēcīgas sporta tradīcijas. Vienmēr esmu teikusi, ka darbs jāsaņem jau agrā bērnībā, kad bērnam ir pieci seši gadi. Tas ir labākais laiks, kad radīt mīlestību pret sportu. Tajā vecumā bērni ļoti uzmanīgi vēro pieaugušos un cenšas viņus atdarināt. Vērsties pie pieaugušā, kurš bērnībā vai jaunībā nebūs sportojis, – neko nepanāksi, viņš neiesaistīsies.

Man patīk tas, ko es daru, arī pati sportoju. Varbūt savā ziņā citiem rādu priekšzīmi – aizrauju, radu interesi pamēģināt.

Kur pagastā var sportot?

– Turlavas skolā pirmdienās, ceturtdienās var izmantot sporta un trenāžieru zāli. Daudz pulciņu notiek kultūras namā, piemēram, vingrošana sievietēm. Ceturtdienās uz Vilgāles skolas sporta zāli brauc futbolisti, jo tur zāle ir plašāka. Teju katru dienu var izkustēties, ja vien ir vēlēšanās.

Par kādiem sporta pasākumiem cilvēki izrāda interesi?

– Gan par netradicionāliem, gan visiem ierastajiem. Kad sāku strādāt kā sporta organizatore, viens no pirmajiem pasākumiem bija Ķīkuru ezera svētki ar dažādām aktivitātēm, ar netradicionāliem, pat amizantiem sporta veidiem, piemēram, trako futbolu.

Vēl no kolhoza laikiem tiek rīkotas pagasta sporta spēles. Cilvēki ir aktīvi, dalībnieku netrūkst, pēdējā vasarā startēja desmit komandas.

Katru gadu populārāks kļūst *Turlavas skrējieni*, tajā piedalās gan paši mazākie, kas tikko iemācījušies staigāt, gan cilvēki cienījamos gados, gan sportisti no dažādām Latvijas vietām.

Visai bieži dzirdēts, ka pasākumus nevar sarīkot, jo nav cilvēku, daudzi arī aizbraukuši. Kā ir Turlavā?

– Salīdzinot ar apkārtnējiem pagastiem, mums cilvēki ilgi turējās, tagad daži aizbraukuši. Šķiet,

„Priecājos, ka pagastā cilvēki kustas. Vakarpusē eju skriet, ceļā satieku vēl trīs skrējējus – izrādās, nolēmuši pamēģināt. Tas ir labs mana darba novērtējums,” saka Turlavas sporta organizatore Džanita Freija.

tas tāpēc, ka mums ir aktīvs pagasts un jauniešiem šeit ir interesanti dzīvot.

Vai tiecīs ar citu pagastu sporta organizatoriem?

– Reti, tikties iznāk sapulcēs Kuldīgā, sporta skolā. Visi sūdzas, ka cilvēku maz. Arī intereses nav, pārsvarā sēžot datoros, nevarot nekādi iekustināt. Mēs un Vārme vēl turamies. Vienīgais, kas atliek, – iet ar cilvēkiem runāt, mēģināt iesaistīt, sākumā lai tikai atnāk un paskatās.

Ikvienā darbā neiztikt bez garoziņas. Kas tevi apbēdina?

– Man grūti saprast: ja esi iekļauts komandā, kā var atļauties neierasties uz sacensībām? Savulaik cilvēki bija apzinīgāki – vispirms bija sabiedrības intereses, tikai tad personiskās. Šodien ir otrādi – personiskais ir primārais. Jaunietis var mierīgi aizbīdināties, ka nāk miegs un grib vēl pagulēt, tāpēc nekur nebrauks. Cenšos klauvēt pie sirdsapziņas, stāstot, ka jāaizstāv pagasta vārds.

Vai ir padomā kāds jauns pasākums?

– Vasara ar sporta pasākumiem pilna. Gribētos kaut ko noorganizēt ģimenēm ziemā, taču vienmēr nav atbilstoši apstākļi. Vēl sapnis – sarūpēt pagasta iedzīvotājiem kārtīgus āra trenāžierus, lai var sportot jebkurā laikā.

Inta Jansone
Aivara Vētrāja foto

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS**, plašs **DURVJU** piedāvājums, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Mucenieku ielā 25. Tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES, garāžas vārtus. Mērišana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

Veikalā *Dagus*, Liepājas ielā 51, Kuldīgā, apjomīgas sieviešu **KLEITAS, VIRSJAKAS**, bikses, veļa, apavi, vilnas segas, zeķes.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA *AJG plus* – sazāģētu lapkoku nomaļū **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Tikko zāģētu alkšņu **MALKU**. Tālr. 26008597.

Sēklas lieluma **KARTUPEĻUS**. Agrās un vidēji agrās šķirnes. Piegādājam bez maksas. Tālr. 26072158.

SKĀBSIENU rulonos. Tālr. 29212519.

Sēklojamas **TELES** Alsungā. Tālr. 29896800.

Divus mēnešus veci, laukā dzimuši un auguši **SUŅU PUIKAS** (2 gab.) meklē saimniekus. Tālr. 26490804.

Gadu vecas brūnās **DĒJĒJVISTAS** (labi dēj). Piegāde. Tālr. 24842753.

DĒJĒJVISTAS, 10–12 mēn. vecas. Piegāde bez maksas. Tālr. 26072158.

PĒRK

SIA **LĀSES AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS**. Dažādu veidu piemaksas, ātra un korekta samaksa. Braucam pa visu Latviju, transports bez maksas. Tālr. 29353243, 63374197, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* pērk **MĀJLOPUS**. Tūlītēja samaksa. Svāri. Tālr. 29434034.

TELES. Tālr. 29932803.

SIVĒNMĀTES. Tālr. 29988560.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA *PRIEDES AG* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS**. Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

SIA *Lateira* pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** (arī apgrūtinātus un nenokārtotus), birzis un cirsmas visā Kurzemē. Labas cenas. Kārtojām dokumentus. Tālr. 27030802, mezi@lateira.lv.

SIA *PRIEDES AG* pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, FINIERKLUČUS, TARU, PAPIR-MALKU, MALKU**. Tālr. 26993794.

Pērk **OZOLA** un **OŠA** zāģbalķus; oša kāmimalku (3 m). Tālr. 29997742.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠĪNAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

Viss par reklāmu
Kurzemniekā!
Tālrunis
63324881.

APSVEIKUMS

*Kamēr tev dvēsele silta un rokas,
Tikmēr ap tevi pasaule zied,
Mīlestība ver durvis un logus,
Veiksme rokrakā ar iekdienu iet.
Kamēr tu nezaudē apvāršņu elpu,
Kamēr sirdī cīruļi dzied,
Gluži kā pasakā liktenis dāvās
Iespēju laimes putnu tvert ciet.*

/K.Apškrūma./

Kuldīgas Centra vidusskolas kolektīvs sirsnīgi sveic pensionēto skolotāju **SKAIDRĪTI ĪVĀNI** skaistajā jubilejā.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko **ĀTROS C, CE** autovadītāju kursus Kuldīgā, Pēterā ielā 5. Sākums 28. februārī. Tālr. 26120089.

Kuldīgas novada **PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS CENTRS** aicina uz kursiem: *Bērnu aprūpes pamati* (auklīšu kursi, 40 stundas); *Interjera dizaina pamati* (40 stundas – 10 nodarbības); *Minimālās higiēnas prasības pārtikas uzņēmumā*; vācu, angļu valoda ar/ bez priekšzināšanām (80 stundas). Pieteikšanās un informācija pa tālr. 63322540 vai pic@kuldiga.lv.

SADZĪVES TEHNIKAS remonts izbraukumā. Tālr. 27501427, 63341810.

Siltinām mājas ar **TERMOPUTĀM**, ekovati un granulām. Tālr. 26748235.

SIA *Bērzi plus* notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķeldošanai. Tālr. 29150380.

Augļu koku **VAINAGU VEIDOŠANA**. Tālr. 26171160.

**ĻASI MŪS ARĪ
WWW.KURZEMNIEKS.LV!**

SPORTA KALENDĀRS

- 21.II 10.00 manēžā (Dzirnavu ielā 13) – Kuldīgas novada atklātās skolēnu sacensības jauno **VIEGLATLĒTU** daudzciņā.
- 25., 26.II 10.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Kuldīgas novada atklātais čempionāts **TELPU FUTBOLĀ**.
- 25.II 15.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas **TELPU FUTBOLA** 1. līgas čempionāts: *FC Nikers – Preiļu BJSS*.
- 25.II 19.00 Vārmes sporta hallē – 2. līgas spēle **FLORBOLĀ**: *FK Vārme – Saulkrasti*.
- 26.II 14.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas čempionāts Nacionālajā līgā 2. divīzijā **VOLEJBOLĀ** vīriešiem: *Kuldīgas NSS – SK Lokomotive/DT*.
- 26.II 18.00 hallē (Piltenes ielā 25) – Latvijas 1. līgas čempionāts **FLORBOLĀ**: *Kuldīga – Irlava*.

LĪDZJŪTĪBAS

*Un pēkšņi iestājas klusums,
Un pēkšņi apstājas laiks.*
/E.Sudmale./
Izsakām līdzjūtību Bušmaņu ģimenei un piederīgajiem, no EDIJA atvadoties.
Skruandas ielas 29. mājas kaimiņi

*Mūsu laiks ir tik īss –
Mūžu vēji šalc apkārt un pāri.
Kas gan zina to brīdi,
Kad atskanēs likteņa balss?*
/J.Sirmbārdis./

Izsakām līdzjūtību Imantam Bušmanim ar ģimenei, dēlu zaudējot.
Bijušās kolēģes rūpniecības preču tirgū – Brigita, Dace, Ilona, Taņa

*Tiem, kas tevi mīlējuši,
Tava gaisma līdzi ies.*
/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Akermanu ģimenei, EMĪLU mūžībā pavadot.
Zītaru mājas iedzīvotāji

*... bet es ticu saulrietu mūžībai.
Nevār neticēt aizsaules stundai tai,
kad dvēseles aiziet, bet nepagaist.*
/J.Peters./

Skumjās esam kopā ar Daci Zvirbuli, tēti mūžībā pavadot.
Kurzemnieka kolektīvs

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.*
/Z.Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Gintam Zvirbulim ar ģimenei, opi mūžībā pavadot.
Kuldīgas 2. vidusskolas Rendas filiāle
Saulstariņš

*Mūža vakars krēslas spārnēm
Tumsu auž un zvaigznes dedz.
Un pār gadiem aizgājušiem
Lielais miers nu saģu sedz.*
/Z.Purvs./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Zaigai Balcerei, vīru mūžībā aizvadot.
Bijušie kolēģi Skruandas novada pašvaldībā

KIKBOKSS**MĀJUP AR GODALGĀM UN PIEREDZI**

No Eiropas kausa izcīņas kikkoksā Horvātijā ar medaļām atgriezušies trīs kuldīdznieki.

Turnīrā *Karlovac Open*, ko rīkoja Pasaules kikkoksa organizāciju asociācija WAKO, 2. vietu izcīnīja juniors Alekss Ļeonovs (svāra kategorijā līdz 52 kg, disciplīnā *Kick-light*), bet vīru grupā 3. vietu – viņa tēvs un treneris Sergejs Ļeonovs (līdz 63 kg, *Kick-light*). Savukārt juniors Eduards Kuzmins bija 3. vietā kategorijā līdz 63,5 kg pilnā kontakta (*Full-contact*) disciplīnā.

„Uz Horvātiju devās Latvijas izlase: mēs, trīs kuldīdznieki, kā arī Eldars Džabijevs no Liepājas,” stāsta S.Ļeonovs. „Visi izcīnījām godalgotas vietas, un tik augsta līmeņa turnīrā tas ir ļoti liels panākums. Turklāt Latvija šajās sacensībās piedalījās pirmoreiz. Tā kā WAKO cenšas panākt kikkoksa iekļaušanu olimpiskajās spēlēs, dalība tās mačos ir ļoti būtiska.”

Visi trīs kuldīdznieki izmēģinājuši spēku iepriekš neizzinātā disciplīnā: A. un S.Ļeonovi startējuši viegla kontakta grupā, savukārt

Eduards – pilna kontakta. Sacensības ritējušas pēc olimpiskā principa – katra dueļa uzvarētājs cīņu turpina, bet zaudētājs izstājas. Alekss uzvarējis trīs cīņās, bet finālā tikai nedaudz zaudējis pretiniekam no Horvātijas. Eduards pirmo cīņu vinnējis, bet otro zaudējis. Treneris stāsta, ka tiesnešu darbība šai dueļī bijusi visai dīvainā – ilgu laiku uz tablo rezultāts bijis 3:0 Eduarda labā, bet pēkšņi skaitļi nomainīti uz pretējiem, un tas nozīmējis puīša zaudējumu Čehijas izlases līderim. Sergejs otrajā cīņā zaudējis sportistam no Melnkalnes un ir pārliecināts, ka vairākas reizes tiesneši viņam punktu nav ieskaitījuši. „Neko darīt – šī bija laba pieredze, kas nākotnē noderēs,” piebilda komandas *Team Kuldīga* treneris, sakot paldies par atbalstu uzņēmējam Tomam Trubinam, kurš palīdzējis Horvātijā nokļūt.

Juris Lipsnis
Sergeja Ļeonova arhīva foto

Eiropas kausa izcīnā kikkoksā – ar medaļām kuldīdznieki: Eduards Kuzmins, Sergejs un Alekss Ļeonovi.

Kuldīgas 2. vidusskola
AICINA CIEMOS
topošos pirmklasniekus
kopā ar vecākiem.
Būsiet mīļi gaidīti mūsu skolas pasākumā
BŪŠU PIRMKLASNIEKS!
2017. gada 23. februārī 17.30.
Iepazīsieties ar audzinātājiem, izzināsiet skolas telpas, būs jautras nodarbības un pārsteiguma dāvanas.

INTERESANTI

Bērni dod priekšroku dzīvniekiem

Lielbritānijā atklāts, ka mājdzīvnieki ir bērnu labākie draugi, pat vairāk nekā viņu pašu brāļi un māsas. Pētījums neaplicina, ka mājdzīvnieks var aizstāt cilvēku, bet piedāvā vairāk informācijas par to, kā tas spēj ietekmēt bērnu attīstību un labklājību. Zinātnieki lūdza 77 bērnus (12 gadus vecus) ar vienu vai vairākiem mājdzīvniekiem un vienu vai vairākiem brāļiem un māsām atbildēt uz jautājumiem par attiecībām gan ar dzīvniekiem, gan radniekiem. Atbildes parādīja, ka lielāku gandarījumu un saikni bērni jūt ar mājdzīvniekiem (suņi ieņem 1. vietu). Bērni arī atklāja, ka daļas ar tiem savos noslēpumos. Šis pētījums vēlreiz apstiprina mājdzīvnieku pozitīvo ietekmi uz cilvēkiem.

VĀRDA DIENAS

No 20. līdz 26. februārim
 20. Smuidra (31), Smuidris (8), Vitauts (677)
 21. Ariadne (10), Eleonora (1346)
 22. Adrians (2148), Ārija (2604), Rigonda (121), Adrija (327)
 23. Almants (73), Haralds (1562)
 24. Diāna (9080), Dina (1941), Dins (169)
 25. Alma (619), Annemarija (115)
 26. Aurēlija (121), Evelīna (3104), Mētra (72)
Populārākie: Diāna un Adrians.

JOKS

Grūti būt ezītim! Neviens nevēlas apskaut.

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 20. FEBRUĀRĪ
 Dienas garums – 9 st. 57 min. ☾
 Saule lec 7.39, riet 17.36.
Naktī +3°...+4°
 Z ☾
 R → A ☾
 D ☾
 6-7 m/s
Dienā +4°...+5°
 Z ☾
 R → A ☾
 D ☾
 5-6 m/s

RĪT, 21. FEBRUĀRĪ
 Dienas garums – 10 st. 01 min. ☾
 Saule lec 7.37, riet 17.38.
Naktī +1°...+2°
 Z ☾
 R → A ☾
 D ☾
 4-5 m/s
Dienā -2°...+2°
 Z ☼
 R → A ☼
 D ☼
 3-4 m/s

MANTOJUMS

Lielo zvaigžņu rakstu citiem nav

Kuldīgas puses dūraiņi ir lielo zvaigžņu cimdi, saka Rīgas tautas tērpu centra *Senās klēts* dibinātāja Maruta Grasmāne, kas Kuldīgas vecajā rātsnamā tikās ar adīšanas un etnogrāfijas interesentiem.

Maruta Grasmāne kuldīdzniecēm Gunai un Ritai ierāda, kā veidot Rudzātu cimda valni, un stāsta, ka senās latgalietes izmantojušas sev vien zināmus kniņņus, lai citas nevar tik viegli uzadīt tādus pašus.

Marutas Grasmānes grāmata *Latviešu cimdi* veltīta etnogrāfiskajiem cimdkiem. Daudzu gadu izpētē Latvijas Nacionālā vēstures muzeja, Liepājas muzeja un Latvijas Etnogrāfiskā brīvdabas muzeja krājumos autore izvēlējusies 177 cimdu, kas tapuši no 18. gs. līdz 20. gs. sākumam un kuri vislabāk raksturo dažādu novadu tradīcijas. Publicēti cimdu pāradījumi, bet tehniskie zīmējumi ļauj iepazīt dūraiņu darināšanas tradīcijas un rakstus, kā arī rosina smelties iedvesmu jauniem rokdarbiem.

Viņa arī prezentēja grāmatu *Latviešu cimdi*. Apjomīgajā izdevumā apkopoti latviešu etnogrāfisko dūraiņu raksti, tai skaitā četri no Kurzemes. Autore stāstīja par mūspuses rakstu īpatnībām, un sanākušie kopā uzadīja Latgales cimdu valni.

ADĪT UN JŪSMOT

Kuldīgas puses dūraiņus M.Grasmane dēvē par lielo zvaigžņu cimdkiem, kas veidoti ar sarežģītiem starprakstiem, kuri ierobežo centrālo zvaigzni. Starprakstos izmantoti mazie krustiņi, zalkša raksts. Tie etnogrāfijā zināmi kā sargājoši no visa ļauna, svētību nesoši, un senās rok-

darbnieces to kā vēlējumu ieadījušas cimdos. Meistare atklāja, ka uz vienas adāmadatas tiek uzvesti pat 40 valdziņi, tāpēc var sacerēt sarežģītus rakstu vijumus. „Kurzemnieces, jūs varat būt lepnas – jūsmot un adīt. Tas ir apbrīnojams smalkums!”

ĢIMENES UZŅĒMUMS

M.Grasmani uz Kuldīgu atbraukt pamudinājis dēls Ansis, kurš mammai par lielu prieku līdzdarbojas *Senajā klētī*. Maruta to sauc par ģimenes uzņēmumu, kuras vadītāja tagad ir vedekla Monta Grasmāne.

Savukārt dēls devis lielu ieguldījumu arī grāmatas *Latviešu cimdi* iz-

Zinātnieku doktores Mirdzas Slavas etnogrāfisko tautas apģērbu komplektu grupējums

/Balstīts 1939. gada Latvijas administratīvajā iedalījumā./

RAKSTURĪGAIS DŪRAIŅU RAKSTOS:

- **LATGALĒ:** krāšņi un sarežģīti cimdu valņi;
- **VIDZEMĒ:** ļoti smalki raksti, niansēti krāsu toņi;
- **AUGŠZEMĒ:** uz balta dabīgās aitas vilnas toņa pamata brūni un mēļi raksti;
- **ZEMGALĒ:** rakstu zīmes kārtotas joslās, kas bagātinātas ar izšuvumiem;
- **KURZEMĒ:** daudzveidīga krāsu palete, spilgtas krāsas, raksta iedalījums slīpā rūtījumā, klājējraksts, rūtas aizpildītas ar rakstu zīmēm.

Kurzemē – ļoti liela atšķirība tērpu darināšanā, valkāšanas manierē, tāpēc izdalīti deviņi novadi: Ziemeļkurzeme, Austrumkurzeme, Dienvidkurzeme, Ventspils, Kuldīga, Alsunga, Nīca, Bārta, Rucava.

Grāmatā *Latviešu cimdi* iekļauti četri cimdu pāri no Kuldīgas novada: Rendas, Turlavas un divi no Kabiles. Lielo zvaigžņu rakstu nekur citur kā Kuldīgas novada cimdos nav. Cimdkiem raksturīgi arī plati valņi un joslu kompozīcija, pāradi. Nav atšķirības starp viriešu un sievietes cimdkiem, tiem ir ieadīta odere.

došanā un izplatīšanā. A.Grasmanis pastāstīja, ka lielu popularitāti tā ieguvusi sociālajos tīklos. Vietnē *Facebook* ir lapa *Latvianmittens*, kurai ir vairāk nekā trīsarpus tūkstoši sekotāju. Pirms četriem gadiem klajā nākušie *Latviešu cimdi* ātri kļuva populāri ne tikai latviešu, bet arī ārzemnieku vidū, kuri to pirkuši, te viesojoties, pieprasījuši interneta veikalā un sociālajos tīklos. Reaģējot uz šo interesi, grāmata pārtulkota četrās valodās: angļu, vācu, norvēģu un japāņu. Vislielākā interese esot norvēģiem, kuru valodā tā izdota 5000 eksemplāros. Latviešu versijai iznācis jau trešais izdevums.

IZSTĀDES UN DARBNĪCAS

Tikšanos organizēja Kuldīgas kultūras centra producete Jana Bergmane. Viņa pastāstīja, ka tematiskie vakari vecajā rātsnamā jau kļuva par tradīciju. Parasti tiek rīkota izstāde, uzaicināti lektori, un interesentiem ir radošas darbnīcas. Šis pasākums notika reizē ar Tautas daiļamata meistares Vilmas Otrupes personālizstādi *Cimdi*.

Lailas Liepiņas teksts un foto